

ԲԱՆԳՅՈՒՂԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ
ՅԱՐԺՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՄԱՆ
ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Կազմեց յեկ խմբագրեց
Ս. ՋՈՓՈՒՐՅԱՆ

070.2
9-76

15209

23 JUN 2009

010.2

2-76

W

ԲԱՆԿՅՈՒՂԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ
ՇԱՐԺՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ
ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Կազմեց Վ. Կարգեց
Ե. ՉՈՓՈՒՐՅԱՆ

#4

2845

15259-57

ՔԱՆԳՅՈՒՂԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ
ՄԱՍԻՆ

Համկ (բ)Կ Կեցեկամի 1931 թ. ապրիլի 16-ի վորուումը

Պետերատի տպարան
Պլավիտ 6847 (բ)
Հրատար № 1842
Պատվեր 5139
Ցերած 7000

1. Ժողովրդատնտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցման և ժառանգների ստեղծագործ աւտիվութեան հուժկու վերելքի շրջանում, ահագին չափով աճել և բանդյուղթղթակցային շարժման նշանակութունը, վորպես կուսակցութեան գլխավոր գծի աւաիվ կիրառողի: Բանդյուղթղթակիցները դառնալով արդՖինպըլանի, կոլտնտեսական, խորհտնտեսական շինարարութեան համար մղվող պայքարի առաջավոր հարվածայիններ, հանդիսանում են «պրոլետարական հասարակական կարծիքի հրամանատարներ, վորոնք ձգտում են ուղղել այդ մեծագույն ֆակտորի անսպառ ուժերը՝ ողնելու կուսակցութեանը և խորհրդային իշխանութեանը՝ սոցիալիստական շինարարութեան դժվարին գործում» (Ստալին):

Ծաւլալուն սոցիալիստական հարձակման այժմյան շրջանը գնում է բանթղթակիցների առջև նոր, ավելի բարդ խնդիրներ: Յեթե բանդյուղթղթակցային շարժման զարգացման առաջին շրջանում բանդյուղթղթակիցների գլխավոր խնդիրը հանդում էր մեխանիզմի մանր «թերութունների» մերկացման ու դրսեվորման, ապա ներկա շրջանում բանդյուղթղթակիցները պետք է շատ ավելի խորը թափանցեն սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր կարեւորագույն հարցերի մեջ, համակողմանի կերպով յերևան հանելով թերութունները, ինչպես նաև լուսարանելով սոցիալիստական շինարարութեան ամենացայտուն դրական կողմերը և նվաճումները այդ շինարարութեան բոլոր բնագավառներում՝ սկսած ագրեզատներից, բաժանմունքներից, ցեխերից, գործարաններից, տրեսաներից և այլն: Բանդյուղթղթակիցները կուսակցութեան ղեկավարութեամբ դառնում են սոցիալիստական շինարարութեան արտադրական պլանների իրագործման, դասակարգային թշնամիների վրա ծաւլալուն հարձակում գործելու համար մասսաներին կազմակերպողներ:

2. Բանդյուզիթղթակիցները պետք է աշխատեն առաջ բերել մեծագույն կազմակերպվածություն և կարգապահություն, աշխատանքի վորակի վճռական բարելավում պետական, տնտեսական, կոոպերատիվ ապարատների բոլոր ողակներում, առաջ բերել պրոլանային սկզբունքի և սլանային դիտցիպլինայի վճռական դարգացում, լայն աշխատավորական մասսաների ակտիվություն և աշխատանքային վերելքի հետագա աճում (սոցմբցություն, հարվածաձայնություն, հանդիպական արդֆինայան) : Պայքարելով պետական ապարատի թեյութությունների դեմ, հայտարարելով և խորանելով կոոպերատիվի սոցիալիզմի սոցիալիզմները, աջ ու «ճախ» սոցրոտունիստական շեղումները, վճռական հակահարված տալով զասակարգային թշնամիներին, բանդյուզիթղթակիցները զրան զուզընթաց պետք է ծավալեն սոցիալիստական շինարարության նվաճումների ու հաղթանակների ցուցադրումը : Լավագույն ձեռնարկությունների, կոյունտեսությունների, ցեխերի, հարվածային բրիգադների և այլնի որինակներ մեջ բերելով, բանդյուզիթղթակիցները պետք է որինակ ցույց տան հետ մնացողներին և նպատեն սոցիալիստական շինարարության ամբողջ ֆրոնտում՝ արտադրական փորձի փոխանակման լայն ծավալմանը :

Բանդյուզիթղթակիցները պետք է լինեն առաջին շարքերում, արտադրության սեխնիկայի տիրապետման զործքում համատորեն պայքարելով հանուն արդֆինայանի քանակային և վորակային ցուցանիշների, հանուն տնտեսավորական հաշվի, միանձնյա զեկավորություն ամբողջման, հանուն սոցիալիստական մրցության և հարվածայնություն հետագա զարգացման, հանուն ներքին միջոցների ոգտագործման, արտադրության սոցիոնարացման, զյուտարարության զարգացման և այլն : Այս խնդիրներին կապակցությամբ պետք է լայն ծավալում ստանան մասսայական աշխատանքի նոր ձեերը՝ ուղերը, հարվածային բրիգադները, հասարակական րաքերը, սոցիոնարիզատորական հաշիվները, մրցականները :

3. Բանդյուզիթղթակցային շարժման հետագա վերելքի, նրահաջողությունների պայման հանդիսանում է բանդյուզիթղթակիցների աշխատանքների վերակառուցումը : Բանդյուզիթղթակիցներն իրենց աշխատանքի բնթնցքում չպետք է սահմանափակվեն արդյունարարության բոլոր ճյուղերի համար բնդհանուր համատես խնդիրներով : Այլ իրագործելով այլ խնդիրները (պայքար բյուրոկրատիզմի դեմ, թեյութությունների, սոցիալիստության, կոոպերատիվության մերկացում և այլն), կոնկրետացնեն այլ բոլորը, ոգ-

տագործելով սոցիալիստական շինարարության տարբեր բնագավառները, վորակի իրենք աշխատում են :

Որինակ՝ ամխարդյունարարության բանդյուզիթղթակիցներն, առանց աչքաթող անելու ձեերի հանույթը, պետք է պայքարեն հանրահանման մեքենայացման համար, աշխատանքի նոր լայնագույն մեթոդների արմատացնելու, լավագույն հանրահանունքի փորձը հետ մնացողներին պատվաստելու համար :

Տրանսպորտի բանթղթակիցները պետք է պայքարեն շոգեկառքերն առողջացնելու, նորոգման վորակը բարձրացնելու, զուգերթին ամբացնելու, վոխադրումների պլանները կատարելու համար և այլն : Նոր շինարարությունների բանթղթակիցները պետք է պայքարեն շինարարությունն ու մոնտաժը ժամանակին ալարտելու, զործարանները ժամանակին զործի գցելու, շինարարության վորակը բարձրացնելու, ինքնարժեքն իջցնելու, մեքենաներն ու զործիքները ոսցիոնալ և կոնտավոր ոգտագործելու, կադրեր պատրաստելու և բանվորների կուլտուրական սպասարկումը բարելավելու համար : Խորհանտեսությունների և մեքենատրակտորային կայանների բանթղթակիցները պետք է պայքարեն տրակտորին և զյուզատնտեսական մեքենաներին խնամքով վերարկելու, զիմպրոթյունը լիվիլիզացիայի լենթարկելու, ցանքը ժամանակին կատարելու, բերքահավաք կանոնայոր կազմակերպելու, ինչպես և շրջակա կոյունտեսություններին ու զյուղերին արտադրական և կուլտուրական ողնություն ցույց տալու համար : Կոյունտեսությունների զյուզիթղթակիցները պետք է զտնվեն այն մարտիկներին առաջին շարքերում, վորոնք պայքարում են կոյունտեսություններում աշխատանքը սոցիալիստական հիմունքներով կազմակերպելու, բանութը պլանային լեղանակով ոգտագործելու համար : Բրիգադային աշխատանքն ու զործարքային սխտեմն արմատացնելու, լեկամուտներն ըստ աշխատանքային որերի բաշխելու, առաջավոր կոյունտեսությունների փորձը հետ մնացողներին պատվաստելու, սոցմբցումն ու հարվածայնություն ամբացնելու համար :

Վճռարար պայքարելով համատարած կոնկրտիացման, նրահաջման վրա կոոպերատիվի, վորպես դասակարգի, վերացման համար, զյուզիթղթակիցները պետք է կազմակերպեն անհատական սնպեսությունների նկատմամբ կոյունտեսությունների ունեցած սոսալիստիկությունների ցուցադրումը, մերկացնելով կուլակության և նրա զործակալության մանեկները, հանձնն աջ սոցրոտունիստների և «ճախ» քայալոցոգների :

4. Ամեն կերպ բարձրացնելով բանդյուղթղթակիցների քաղաքական և լրատրագային պատրաստությունը, հասցնելով նրանցից բավազույններին, ամենից ավելի աչքի ինկնողներին, վորակյալ ժուրնալիստների մակարդակին, կուսակազմակերպությունները և թերթերի խմբակները, միևնույն ժամանակ պետք է նոր կազմեր ներգրավեն բանդյուղթղթակիցների շարքերն առաջավոր բանվորներից և կոլտնտեսականներից, դարձացնեն մամուլի բրիգադներ ստեղծելու իրեն արդարացրած այն փորձը, վոր արել էր «Պրավդան»։ Մամուլի այդ բրիգադները հանդիսանում են բանդյուղթղթակիցների կոլեկտիվ աշխատանքի որինակ։ Այդ բրիգադները վուչ մի դեպքում չպետք է մեկուսանան բանդյուղթղթակիցների մնացած մասայից։ Նրանք պետք է հանդիսանան բանդյուղթղթակցական ամբողջ շարժման առաջատար ողակը։

5. Կենտկոմը նշում է, վոր կուսակազմակերպությունները և թերթերի խմբագրությունները բավարար դեկավարություն չեն ցուցաբերում բանթղթակցական և դյուղթղթակցական շարժման ասպարիղում, մանավանդ աղգային մարզերում և շրջաններում։ Անհրաժեշտ է ուժեղացնել բանդյուղթղթակցական շարժման դեկավարությունը, գիժեբեմեցիացիայի յենթարկելով նրա խնդիրները, արդյունաբերության և դյուղատնտեսություն առանձին ճյուղերի պահանջների համաձայն (միատեսակ ձեռնարկությունների բանդյուղթղթակիցների խորհրդակցություններ, հավաքներ, աշխատանք առանձին պրոֆեսիայի բանդյուղթղթակիցների մեջ, թերթերի աշխատանքի պլանների քննարկում բանդյուղթղթակիցների կողմից և այլն)։ Կուսակցական և արհմիութենական կազմակերպությունները պատշաճ ուշադրություն չեն նվիրում ստորին արտադրական մամուլին (տպագիր և սրտի թերթեր՝ ձեռնարկություններում, ցեխերում, դնացքներում, խորհրդատեսություններում, մեքենատրակտորային կայաններում, կոլտնտեսություններում), չնայած, վոր ներկայումս այդ մամուլը բացառիկ նշանակություն է ստանում։ Ստորին թերթերը բացի արտադրական ոլորանի, աշխատանքային կարգապահության և սոցմրցման համար ժողովոգ պայքարում իրենց կատարած դերից, պետք է դառնան կենտրոնական, յերկրային, մարդային և շրջանային թերթերի կուլեկտիվ թղթակիցներ։ Կենտկոմը պարտավորեցնում է կենտրոնական, մարդային և շրջանային բոլոր թերթերին՝ սիստեմատիկաբար տեսություններ դետեղել զործարանային, խորհրդատեսական և կուլտնտեսական պատրագրերի ու տպագիր թերթերի մասին։

քննադատելով նրանց սխալները, ցույց տալով նրանց նվաճումները և դետեղելով իր եջերում նրանց ամենաարժեքավոր նյութերը։

6. Բանդյուղթղթակիցներին և ստորին մամուլը դեկավարելու նպատակով, կուսակոմիտեներին առնթեր պետք է ստեղծել հանձնաժողովներ՝ բաղկացած կուլտ-պրոպ բաժնի վարիչից, թերթի խմբագրից, ԲԳՏ-ի և դատախազության ներկայացուցչից։ Իսկ ավելի խոշոր շրջաններին կից պետք է ունենալ մամուլի հրահանգիչներ։ Արհմիությունները, կուսակարիներները, աղխատորները և պրոպագանդիստները պետք է ոգնություն ցույց տան բանդյուղթղթակիցներին և ստորին մամուլին։ ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմն առաջարկում է թերթերին և խմբագրություններին լուրջ հողի վրա դնել լավազույն բանդյուղթղթակիցներին պատրաստելու և մամուլի որդաններում մշտական աշխատանքի համար տուալ քաշելու դործը։

7. Հանձնարարել ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի կուլտ-պրոպ բաժնին սիստեմատիկաբար ստուգել բանդյուղթղթակիցների մեջ առանձին թերթերի և կուսակազմակերպությունների կատարած աշխատանքը, ինչպես և բանդյուղթղթակիցներին դատախարակելու և առաջ քաշելու դործը։ Բանդյուղթղթակցային շարժման ընդհանուր դեկավարությունը հանձնարարել «Պրավդա»-ին։

Թույլատրել «Պրավդա»-ին, ամսական մի անգամ հավելված տալ բանդյուղթղթակիցների և ստորին մամուլի մեջ կատարվելիք աշխատանքների մասին։

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԻ ԲԱՆԳՅՈՒՂԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՄԱՍԻՆ (Անդրյերկումի 1931 թ. ապրիլի 27-ի վորաջումբ)

ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկոմն արձանագրում է, վոր չնայած Անդրկովկասի բանդյուղթղթակցական շարժման աճմանը, բանդյուղթղթակիցների մեջ կատարվող աշխատանքի և նրա ձևերի ու մեթոդների վերակազմումը՝ սոցիալիստական շինարարության նոր խնդիրների համաձայն, թույլ է ընթանում։ Թերթերի մեծ մասը դեռ չի անցել հարվածային բրիգադների մեթոդին՝ «Պրավդայի» որինակով։ Մամուլում, հարվածայնություն կիրառման պրակտիկայում տեղի յեն ունենում առանձին խեղաթյուրումներ՝ հարվածային բրիգադների դերը վերածվում է պարզ ռեպրոդուկցիաների ֆունկցիայի։ Թերթերի աշխատակիցների մի մասն ուղորտունիստաբար թերադնահատում է բանդյուղթղթակցական շարժման նոր ձևերն ու

Քեթողները և անտեսում և ստանձին բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարվելիք աշխատանքը: Իրա շնորհիվ մի շարք թերթեր («Չարյա Վաստկա», «Կոմունիստ» և այլն) կորցրել են իրենց բանդյուզթղթակիցներին մի մասը: Թերթերը թույլ են պայքարում գործոն բանդյուզթղթակցական հոգովածների համար, անբավարար հիմքերի վրա յե գրվում ազգային մամուլի կազմեր պատրաստելու աշխատանքը և առաջընթացի անհաստատություններ:

Յեղենով գրանից ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկոմն ընդհանուր առմամբ բավարար և դանում ԱՍՖինձ-ի բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարվող աշխատանքի ղեկավարությունը: ՀամԿ(բ)Կ Անդրյերկոմն ստանձնապես նշում և վրացական «Կոմունիստ»-ի և «Չարյա Վաստկայի» թույլ աշխատանքը բանդյուզթղթակիցների մեջ: Հանրապետական թերթերը չեն փոխանակում բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարվող աշխատանքի փորձը: Մասնագործապես «Վիչկա»-ի բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարված աշխատանքի արժեքավոր փորձը՝ պատի թերթիկները, բանդյուզթղթակիցների խնդիրները կոնկրետացումը, թերթի հարվածայինները արշավները և այլն, փորձը գրական արդյունք են տվել, չեն դարձել բանդյուզթղթակցական մասսաների սեփականություն և չեն փոխադրվել մյուս թերթերի աշխատանքի ստպարիչը:

1. Անդրյերկոմն առաջարկում և կուսկազմակերպություններին և թերթերին խմբագրություններին, վերակազմել բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարվող աշխատանքը՝ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի սուրբիլի 15-ի վարչական հիման վրա և ապահովել «բանդյուզթղթակցական շարժման կոնկրետ ղեկավարությունը, շեքտավորելով նքս խնդիրները համաձայն արդյունաբերություն և գյուղատնտեսության ստանձին հյուպերի խնդիրներին» (ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի փորձումից):

2. Առաջարկել ազգային կոմկուսների կենտրոններին, մարդկաներին և շրջկոմներին, մի սեփա ընթացքում օտուզել կուսակցական ղեկավարությունը բանդյուզթղթակցական շարժման և ստորին մամուլի աշխատանքի ստպարիցում՝ շրջկոմներին կից և շրջանային խոչոր արդյունաբերական շրջաններում մամուլի սեկտորներին ստեղծումը, կուսակցական դաստիարակչական սխառնատիկ աշխատանքը բանդյուզթղթակիցների և հարվածայինների մեջ, թերթերի խմբագրություններին ղեկուցումների կազմակերպումը՝ բանդյուզթղթակիցների մեջ կատարվող աշխատանքի վի-

ճակի մասին, հարվածային բանդյուզթղթակիցների խորհրդակցություններ և հավաքների կիրառումը, արտադրություն մեջ բանդյուզթղթակիցների կազմի և նրանց դերի հաշվառումը:

3. Առաջարկել բոլոր կուսակցական կազմակերպություններին և ղեկավար թերթերի խմբագրություններին, իրենց աշխատանքում հատուկ ուշադրություն նվիրել ազգային մամուլի համար կազմեր պատրաստելու և առաջընթացի անհաստատությունները հարցին: Միտեմատիկ աշխատանք կազմակերպել բանդյուզթղթակիցների կախվելի մեջ մայրենի լեզվով, Քարեյա-վելի բանդյուզթղթակցական շարժմանը նվիրված ժուրնալների փորակը, ապահովել բանդյուզթղթակիցների համար ղեկավար գրականության հրատարակումն ազգային լեզուներով: Կիրառել առաջընթացի ամբողջում կոմունիստ ժուրնալիստներին կազմակերպել թերթի տեխնիկային և գրական լեզվին տիրապետելու սեմինարներ:

4. Հարվածային թերթադրերի, բանդյուզթղթակիցների և գյուղթղթակիցների նկատմամբ օպերատիվ ղեկավարություն ցույց տալու նպատակով, բոլոր թերթերին կից ստեղծել հարվածային թերթադրերի սեկտորներ՝ բանդյուզթղթակիցների տեղական ցանցից: Հանձնարարել կուսկազմակերպություններին և թերթերին խմբագրություններին, մի սեփա ընթացքում ամբողջում ալք սեկտորները կուսակցական կայուն ընկերներով, նախ և առաջ հարվածային բանդյուզթղթակիցներից:

ԲԱՆԳՅՈՒՂԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԱՍՏԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ շԵՑԱՍՏԱՆՈՒՄ

(ՀԿ(բ)Կ ԿԿ ԲԱՐՏՈՂԱՐՈՒՅՄԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄԻԿ)

Կենտկոմը նշելով բանդյուզթղթակիցների քանակական աճումը և նրանց խաղաղամեծ դերը սոցիալիզմի հարձակման տեղերն ուժեղացնելու, բայց մասսաներին կուսակցության մարտական լուղանդի շուրջը համախմբելու գործում, մեծաթանակ արձանագրում և, փոք կուսկազմակերպությունները և թերթերի խմբագրությունները հեմատակնում չեն վերակառուցել բանդյուզթղթակցական շարժման աշխատանքի մեթոդներն ուժները՝ վերակառուցողական շրջանի խնդիրների համաձայն: Չսխաղանց անբավարար և կենսադարձում կենտրոնական, շրջանային մամուլի և պատ-

տի լրագրերի կողմից՝ «յուրաքանչյուր հարվածայինը թղթակիցը յուրաքանչյուր թղթակիցը հարվածային» լողունը: Թերթերի խմբագրութունները դեռևս միանգամայն անբավարար են ծախսել հարվածային բրիզադների կազմակերպումը, վորոնք ներկայումս «հանդիսանում են բանդյուղթղթակիցների կոնկրետ աշխատանքի որինակ» (Համ ԿԿ (բ) ԿԿ վորոշումից): «Ս. Հայաստան»-ի «Բանվոր»-ի, ինչպես նաև մնացած թերթերի կողմից յերբեմն աղավաղվում է հարվածային բրիզադներին նշանակութունը՝ վերաճելով այն «պարզ ուսուցողների ֆունկցիայի» (Անդրյերկոմի վորոշումից):

Բացակայում է բանդյուղթղթակիցների վերակային հաշվառումը, չափազանց վատ է դրված թղթակիցների քանակական հաշվառումը խմբագրութունների կողմից: Ինքնահասի յե մասնակցած կուսակցական, արհմիութենական կազմակերպութունների և վորոշ թերթերի խմբագրութունների կողմից բանդյուղթղթակիցների կազմակերպչական նոր ձևերի կենսադրծումը: Միանգամայն անբավարար են բանդյուղթղթակիցների դաստիարակման, վերապատրաստման և առաջընթացի աշխատանքները: Հասկացելով թույլ և կուսակազմակերպութունների և թերթերի խմբագրութունների ղեկավարութունը՝ դյուղթղթակիցների և աղբային փոքրամասնութունների թղթակիցների նկատմամբ: Ծնորհիվ թերթերի աշխատակիցների մի մասի կողմից բանդյուղթղթակցական շարժման նոր ձևերի ու մեթոդների ուսուցողական թերադնահատմանը, շնորհիվ թղթակցութուններին անբավարար ընթացք տալուն, ստեղծվել է թղթակիցներին կորցնելու («Ս. Հայաստան», «Մաճկալ» և այլն) և բանդյուղթղթակցական շարժման աճման հանդեպ որհեռատական պատենչներ կանդնեցնելու վտանդ («Սորհ դյուղ»):

Անբավարար և անպլան և կենտրոնական մամուլի կենտրոնի բանավոր, ուղերատիվ ղեկավարութունն ստորին մամուլի վրա, հասկացելու դրծարանային, կոլլեկտիվական, դյուղական պատի լրագրերի վրա: Թերթերի խմբագրութուններն անբավարար աշխատանք են կատարել ինտերնացիոնալ դաստիարակության և բանդյուղթղթակիցների կապի բնագավառում: Անբավարար է թերթերին կից հետադատող բյուրոների, ԲԳ Տեսչության և դատախազության մարմինների համաձայնեցրած աշխատանքը, վորի հետևանքով թղթակցութունների մի մասը մնում է անհետեվանք, շարունակվում է թղթակիցների բացարձակ կամ քորարկված հա-

լածանքը (Լենինականի «Բանվոր»-ի մերկացումները և այլն): Կենտրոնը գտնում է վոր Հայաստանում թույլ է բանդյուղթղթակիցների աշխատանքի ղեկավարութունը:

Կենտրոնն առաջարկում է բոլոր կուսակազմակերպութուններին և թերթերի խմբագրութուններին՝ մասսայականացնել Համ ԿԿ (բ) ԿԿ, Անդրյերկոմի և բանդյուղթղթակիցների համամիութենական խորհրդակցության վորոշումները և Համ ԿԿ (բ) ԿԿ ու Անդրյերկոմի վորոշումների հիման վրա վերակառուցել բանդյուղթղթակիցները մեջ կատարվելիք աշխատանքը: Կատարել բոլոր պատի լրագրերի խմբագրների վերընտրութուն: Այս կետի կատարման պատասխանատվութունը դնել շրջկոմների քարտուղարներին և թերթերի խմբագրներին վրա:

Բանդյուղթղթակիցների և ստորին մամուլի մեջ կատարվելիք աշխատանքները ղեկավարելու և կազմակերպելու նպատակով թույլ տալ «Սորհրդային Հայաստան»-ին, ամիսը մեկ անգամ լույս ընծայելու հատուկ հավելված:

Անհրաժեշտ համարել բոլոր շրջկոմներին և արդյունաբերական խոշոր ձեռնարկութուններին (Ալյազվերդի, Տեքստիլ, Բիմչին, Չորագետ, Ղափան, Անի-Պեմգա, Արթիկ-Տուֆ), խորհրդային և կալեկոնիվ խոշոր տնտեսութուններին կից կազմակերպել մամուլի սեկտորներ՝ բաղկացած ազիտ-մասսայական բաժնի վարիչից, թերթի խմբագրից կամ խմբիցի նախագահից, ԲԳՏ և դատախազի ու շրջործկոմի ներկայացուցչից:

Հարվածային բրիզադների և բանդյուղթղթակիցների նկատմամբ ուղերատիվ ղեկավարութունն ցույց տալու նպատակով, բոլոր թերթերին կից ստեղծել թղթակիցների հարվածային բրիզադների սեկտորներ՝ բանդյուղթղթակիցների կազմից: Մարացնել այդ սեկտորները կուսակցական ընկերներով և հարվածային բանդյուղթղթակիցներով:

Անհրաժեշտ համարել բոլոր սպաղիր թերթերին կից ունենալ հետադատող բյուրոներ: Հանձնարարել Բանդյուղտեսչությանը՝ մի շարքովա ընթացքում ճշտորոշել և կարգավորել Բանդյուղտեսչության, դատական, դատախազական մարմինների և հետադատող բյուրոների ֆունկցիաները՝ թղթակցութուններին հետեվելու, ընթացք տալու, բանդյուղթղթակիցներին հարածելու գործերը քննելու աստարիզում:

Առաջարկել բոլոր թերթերի խմբագրութուններին՝ ստորին մամուլի աշխատանքները ղեկավարելու նպատակով անվաճի

ստիար յերկու անգամ պատի լրագրերի մասին տեղափոխել մամուլի-ի փորձումներում մասնանշված խնդիրները: Շատ թերթերում չի տեսաթյուններ: Շրջկոմները պետք է լսեն տվյալ շրջանի բոլոր անգամ չկա, վոր նրանք կոնկրետ մտեցում են ցուցաբերել պատի լրագրերի խմբիչները ղեկավարումները: Առաջարկել կենսականապես վերաբերյալ կհ-ի տված գերեկտիվների կիրառումին կից հանձնաժողովին՝ կազմակերպել բանդյուգթղթակիցներ: Շրջանային թերթերը պետք է վերջ տան նաև այդ յերթերի վորակային և քանակական հաշվառման գործը:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՄԱՍՈՒԼԸ ՅԵՎ ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԵՐԸ ԲԱՆԳՅՈՒՂ-ԹՂԹԱԿՑԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒ

Համկ(բ)կ-ի կհ-ի «Բանդյուգթղթակցական շարժման վերաբերյալ» փորձումը պարտավորեցնում է շրջանային մամուլին, վորպես սոցիալիստական շինարարության ղեկավարության հանդուցային կետում՝ շրջանում՝ բանդյուգթղթակցական մասսաներին անմիջականորեն կազմակերպողներին մեկին առնալ խնամքով հաշի առնել բանդյուգթղթակիցների առկայի և կիրառել խնդիրները, նկատի առնել այն առանձնահատկություններն ու նորը, վոր պահանջվում է տվյալ պահին՝ բանդյուգթղթակիցների ղեկավարությունից:

Տվյալ հոգվածում մենք մեր ամբողջ ուշադրությունը կենտրոնացնելու յինք այն չափազանց լուրջ և կարևոր սկզբունքային խնդիրները մշակման վրա, վորոնք առաջադրել է կուսակցության կենտկոմը:

ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄ ԻՐԱՊԵՍ ՅԵՎ ՄԻՆՁԵՎ ՎԵՐՁԸ

Բողոքական խոր սխալ կատարած կելնեյինք, յեթև կհ-այս փորձմանը մոտենայինք այնպես, ինչպես աշխատում են անել մեր առանձին բնկերները, վորմելով մի կերպ պրծնել «փորձի ուղղումներ» անելով իրենց նախորդ աշխատանքում, ակնարկելով, վոր իրենք իրենք թե «մոտավորապես նույն ձևով» են կատարել մինչև այժմ իրենց աշխատանքը, վոր այժմ իրք թե անհրաժեշտ է միայն «խորացնել», «բնդարձակել» և «ուժեղացնել» այդ աշխատանքը: Անտարակույս, այդպիսի արամադրություններ կան և մեր կենտրոնական, մարզային, շրջանային ու ստորին թերթերում: Բոլոր ղեկավարներն ու աշխատողներն, բոլոր բանդյուգթղթակիցների խնդիրն է՝ վերջ տալ այդ արամադրություններին:

Մյուս կողմից, ինչպես արձանագրել էր «Պրալիզան», շատ վատ պետք է թերթերը շարունակում են բնդիանուր առմամբ քննարկել

կհ-ն իր փորձումն անվանել է «բանդյուգթղթակցական շարժման վերակառուցման մասին»: Նկատեցեք՝ վերակառուցման մասին: Այստեղից միանգամայն ակնհայտորեն հետևում է, վոր սուտք վերաբերում է վոչ թե «ուժեղացնելուն և խորացնելուն», այլ այն հանգամանքին, վոր անհրաժեշտ է իրոք վերակառուցվել աշխատել նոր ձևով, աշխատել ամբողջ ձևկառուցում ծավալված սոցիալիստական արշավի շրջանին համապատասխանող նոր մեթոդներով և տեւաով: Այստեղից բխում է, վոր շրջանային մամուլին ամբողջ ստորին մամուլի, բանդյուգթղթակցական և գյուղթղթակցական բոլոր կազմակերպությունների ուշադրությունը պետք է բեկեռի կհ-ի փորձման վրա և սխալմամտիկորեն ստուգի իրենք: վոր բանդյուգթղթակիցների աշխատանքն իրոք վերակառուցվի, վոր իրենք՝ շրջանային և ստորին թերթերի՝ աշխատանքը վերակառուցվի:

Մենք գիտավորյալ կերպով կենտրոնացնում ենք շրջանային թերթերի ուշադրությունը այն հանգամանքի վրա, վոր իրենք՝ շրջանային թերթերի և ստորին մամուլի ասպարեզում աշխատողները պետք է ուսումնասիրեն և խորացրած աշխատանք կատարեն Համ. կ(բ) կ-ի կհ-ի վերահիշյալ վորձումը յույացնելու համար, վորովհետև մի շարք գեպքերում փորձումները միմիային թուուցիկ կերպով կարդում անցնում են, բայց չեն յուրացնում:

Մի շարք խորհրդակցությունների և փաստերի հիման վրա, կարելի յե արձանագրել նաև այնպիսի դեպքեր, յերբ մարդիկ չեն աշխատել հասկանալ կհ-ի փորձման մեջ պարունակվող նորն ու հիմնականը: Բնավ հաշիվ չեն տալիս, թե սկզբունքային ինչպիսի մեծ նշանակություն ունեն կհ-ի այն ցուցումները, թե ո՞րքեր են յեղի առաջ բանթղթակիցները, ո՞րքեր են այժմ (և դրան համապատասխան իրենց հարց չեն տալիս) «ինչպիսի մակարդակի վրա յենք գտնվում մենք այսինչ շրջանի այսինչ բանթղթակիցներս կամ գյուղթղթակիցներս»: Չեն աշխատում բժրանել այն գիրկելարիվի նշանակությունը, թե ստորին թերթերը պետք է գտնան «կոլեկտիվ բանդրակիցներ» և այլն:

ԿԿ-ի վորոշման քննարկումը չի կարող և չպետք է սահմանափակվի յերկու յերեք դեկուցումով, բանաձևվեր ընդունելով դեկլարատիվ պատասխաններ գրելով, թե «ի պատասխան ԿԿ-վորոշմանը, մենք պարտավորվում ենք» և այլն: Բանդյուղթը թակիցների այդպիսի յերևթները, հարկավ, միանգամայն բնական են և մեծ քաղաքական նշանակութուն ունեն, քանի վոր ԿԿ-վորոշումն ապահովում է բանդյուղթի թակիցական շարժման նոր բուն վերելքը, քանի վոր նա խանդավառության նոր ալիք է առջացնում բանդյուղթի թակիցների շարքերում, մի յերեվույթ վոր վկայում է, թե բանդյուղթի թակիցական շարժումը քաղաքականորեն համերաշխ է կուսակցության ԿԿ-ին և նրա հիմնական գծին: Սակայն չի կարելի նորմալ համարել այնպիսի դրություն, յերբ մինչևի այժմ ել մեր շրջանային թերթերի եջերը արտացոլում են միմիայն ընդհանուր հավաստիացումներ, ընդհանուր դիրքեր, յերբ այդ թերթերի եջերում դեռևս չեն արտացոլվում վերակառուցման, թեկուզ առաջին քայլերի կոնկրետ արդյունքները, կոնկրետ ձեվով ցույց չեն տրվում վերակառուցման ուղիներն այդ վերակառուցման պրոցեսում (կենդանի որինակներով), յերբ մինչևի այժմ ել շարունակում են բավականանալ ընդհանուր հոգվածներ և առաջնորդներ գրելով վորոշման առթիվ և միմիայն բանաձևվեր ընդունելով լաված դեկուցումների մասին:

Ահա թե ինչո՞ւ ԿԿ-ի վորոշման քննարկումը պետք է ընդունի այնպիսի բնույթ, վոր նա անմիջականորեն ոգնի աշխատանքի վերակառուցմանը: Մի բնորոշ մանրամասնութուն. ԿԿ-ի վորոշումը բանդյուղթի թակիցական շարժման վերակառուցման մասին նկատի ունի աշխատանքի առավելագույն կոնկրետություն, խրդիրների առավելագույն շերտավորում, իսկ նրա քննարկումը շատ անպամ տեղի յե ունենում ընդհանուր ուղղությամբ, բանդյուղթի թակիցների և մամուլի հարվածայինների վոչ թե շերտավորված ժողովներում ու հավաքներում (միատեսակ ձեռնարկությունների բանդյուղթի թակիցների մեջ, միատեսակ պրոֆեսիոնների բանդյուղթի թակիցների մեջ և այլն), այլ նախկին սկզբունքով «ընդհանուր հիմունքներով»:

Մեր շրջանային ու ստորին քերթերի պլանները պետք է արտացոլեն գործողությունների ամբողջ ծրագիր՝ ԿԿ-ի վորոշումների մանրակրկիտ և կոնկրետ ուսումնասիրման իմաստով, այնպիսի ուսումնասիրման, վորը ինքն իսկ վերակառուցում հանդիսանա: Պրա համար անհրաժեշտ է, վոր պլաններում մատնանշված լինեն ԿԿ-ի վորոշման քննարկման կարգն առանձին առաջատար ձեռնարկությունների (գործարանների, կոլտնտեսությունների, խորհրատնտեսությունների և ՄՏԿ-ների) բանթղթակիցական և գյուղթղթակիցական կոլեկտիվներում, ժողովրդական տնտեսության առանձին նյութերի, ձեռնարկությունների խմբերի բանդյուղթը թակիցական հավաքներում, թերթերի հարվածայինների ներքին գործարանային, ներքին ցեխային և միջգործարանային հավաքներում և այլն:

Նույն այդ շերտավորված հավաքներում և խորհրդակցություններում պետք է պարզել, թե քաղաքական ու տնտեսական ինչպի՞սի կոնկրետ խնդիրներ են ծառայած այս կամ այն ձեռնարկության առջև, ի՞նչ միջոցներով հնարավոր է ավելի լավ կենսադործել այդ խնդիրները մամուլի միջոցով: Հենց այդտեղ ել պետք է ամփոփել նախորդ վորձը, պետք է ընտրել լավագույնը, որին ավելի և ցուցադրականը, ընդհանրացնել այդ վորձը, ինքնաքննադատություն ծախարել աշխատանքի վատ որինակների շուրջը, դեկալարության կոնկրետ թերությունների շուրջը և այդ ամբողջ աշխատանքի հիման վրա ուրվագծել նոր խնդիրներն ու նրանց իրականացման միջոցները: ԿԿ-ի վորոշումների քննարկման միմիայն այդպիսի դրվածքը կտա քաղաքական անհրաժեշտ արդյունք:

ԿԿ-ի վորոշումը խմբագրական կոլեկտիվներում քննարկելիս, պետք է նաև կոնկրետ հետեվություններ անել այդ կոլեկտիվների աշխատանքի դորձնական վերակառուցման մասին: Թերթերի պլանները կադմելիս, պետք է հաշիվ առնել վորոշման խնդիրները և ուրվագծել նրանց իրականացման դորձնական ուղիները. և պլաններում պետք է մատնանշված լինեն այն ձեռնարկումները, վորոնք կիրառվելու յեն այսինչ ձեռնարկության կամ շինարարության այսինչ բնագավառի պատլրագրերի հետ, այսինչ բանդյուղթի թակիցների հետ խորհրդակցություն կադմակերպելու համար,

արդյունաբերութեան կամ շրջանի գյուղատնտեսութեան աշխուժացման և բանգյուղթղթակիցների համար, այսինչ սեմինարների կազմակերպելու նպատակով և այլն: Այդ պլաններում պետք արտացոլել այն աշխատանքը, վերջ կատարվելու յն այսինչ վայրերի բանգյուղթղթակիցների խնդիրները շերտավորելու, ստորին արտադրական թերթերը շրջանային թերթերի «կուլեկտիվ» բանգրգրակցի» վերածելու համար: Նույն պլաններում պետք է վերջապահել արտացոլվել այն, թե ինչպիսի աշխատանք է կատարվելու իրադրոթեկու համար կհ-ի այն վերջումը, վերջ պահանջում անտեսվում են ստորին արտադրական թերթերի մասին:

Այդպես պետք է ուսումնասիրել կենսական վերջումը: Մի միայն այդ ուղիով մենք կկարողանանք ստեղծել այնպիսի պայմաններ, վերջ մեր աշխատողները լայն մասաների գիտակցութեան մեջ աշխատանքի վերակառուցման հարցը գրված կլինի նրանց ուղղորդման կենտրոնում վերջինս վերակառուցում, և վերջ թե մի «ուղղում» ընթացիկ աշխատանքում, մի ուղղում, վերջ ուղղում են սահմանափակել բանգյուղթղթակցական շարժման ճակատագրի համար շախմատից լուրջ, վճռական փաստաթղթի ամբողջ նշանակությունը:

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ՄԵՐ ՀԱՆՐԱԳՈՒՍԱՐՆԵՐ

Բոլոր բանգյուղթղթակիցները և նրանց ղեկավարները նախ և առաջ պետք է կատարել պարզ ու վերջապահ պատկերացնեն թե քաղաքական իմաստով ինչպիսի լուրջ բնորոշումներ է տալիս կուսակցության կենտկոմը բանգյուղթղթակցական շարժմանը: Այդ բնորոշումներով կենտկոմը վերջ միայն արձանագրում է այն, ինչ վերջ կա, այլ, վերջ գլխավորն է՝ նրանք դիրքավորվեն են, ցուցումներ, թե ի՞նչը պետք է ածի և էլ սովելի գործանա, ի՞նչը պետք է համատարած դառնու: Այդ վերջումները գործողութեան դեկլարություն են:

Կենտկոմն ասում է՝

«Ժողովրդական յոստեսության ոսցիալիստական վերակառուցման և մասաների անդամագործական ակտիվության կարգի վերջի շրջանում հսկայական շափով անել ու մեծացել է բանգյուղթղթակցական շարժման, վերջինս կուսակցության գիծն ակտիվութեն կիրառողի. նշանակությունը»:

Նրանից շրջանային թերթի յուրաքանչյուր աշխատողի համար պետք է հետեվյալ հիմնական խնդիրը՝ ուղի-ուղիով հետևել

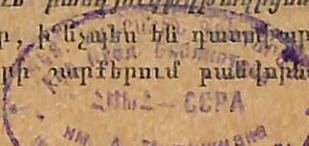
և, թե գաղափարական ինչպիսի՞ մակարդակի վրա յն գտնվում անգյուղթղթակցական շարժումն ի՞նչ շրջանում, ի՞նչ մակարդակի վրա յն գտնվում էր շրջանի բանգյուղթղթակիցները, բավականաչափ պատրաստված են արդյուք նրանք «կուսակցութեան հիմնական գծի ակտիվ կիրառողներ» լինելու, փաստարեն ի՞նչ դեր են ստաղում նրանք շրջանի հերթական խնդիրները լուծելու յնտեսվառում, (հետեվի՞ր դրան բանգյուղթղթակիցների թղթակցութեանների միջոցով, դատի՞ր դրա մասին սոցիալիստական շինարարութեան հանդուցային և վճռական հարցերը դենու ընդունակութեանից, այն դերից վեր խաղում են նրանք արտադրության մեջ, վերջինս հարվածայիններ և այլն): Շրջանում պայքար մղվում համատարած կուլեկտիվացումն ավարտելու, բերքահարուցը նախապատրաստելու, հացամթերումները կատարելու հարց-հարց առը քեզ, թե ի՞նչ դեր են խաղում շրջանի բանգյուղթղթակիցներն այդ ամբողջ աշխատանքում: Կարողացի՞ր ընդհանուր պատասխան տալ այդ հարցին: Կարողացի՞ր փաստերով, իվերով ապացուցել քո պատասխանը, կարողացի՞ր սողել այն ամանակ, յերբ պետք է բեկում առաջացնել:

Ապա կենտկոմն ասում է, վեր բանգյուղթղթակիցները

«հանդիսանում են պրոլետարական հասարակական կարծիքի բամտատարները, վերջնա աշխատում են այդ մեծագույն գործունի անպառ ուժերը ոցումութեան հասցնել կուսակցութեանը և յերիդային իշխանութեանը՝ սոցիալիստական շինարարութեան ժվարին գործում» (Ստալին):

Կանգ առնելով այդ կարելիորադույն բնորոշման վրա, վերջ ամաճայն բանգյուղթղթակիցները հանդիսանում են «պրոլետարական հասարակական կարծիքի հրամանատարները», մեծ սխալ լինելը չտեսնել այն պայմանները, վերջնա առաջադրում է կենտկոմն այդ դերին հասնելու համար: Հիշյալ պայմանները արտապայամ են հետեվյալ խոսքերով՝ «դառնալով առաջավոր մասակիցներ արդիվիստների և կոլտնտեսական-խորտնտեսական շինարարութեան հետեվյալ խոսքերով՝ «դառնալով առաջավոր մասակցությանների և բանգյուղթղթակցական կուլեկտիվների առաջ խնդիր ծառանում՝ սիստեմատիկորեն հարց տալ իրենց և հետեվելու ինչպիսի է բավարարում այդ պայմաններին նրանց աշխատանքը, ի՞նչ շափով են աճում բանգյուղթղթակիցները, վերջինս ապալիք հարվածայիններ, ի՞նչպիսի են դատարարական այդ առաջավոր հարվածայինների շարժումն բանգյուղթղթակցության ու կուլեկտիվների»:

15-259-17

1857

տեսականների այն նոր խավերը, վարումք մտնում են մեր ձեռնադրություններն ու կուրմուտնությունները և շարունակ, սխառեմ տիկաբար քաղցնում են բանգյուղաքաղկիցների շարքերը: Մե տանձնապես լուրջ ուշադրություն ենք նվիրում այն խնդրի վոր մենք բանգյուղաքաղկիցական շարժման միջոցով պետք վորպես առաջավոր հարվածայիններ դաստիարակեմք միլիոնավ շանվորներին ու կայանտեսականներին, չքավորներին և միջակներին: Չպետք է մոռանալ այն ամենալուրջ խնդիրը, վոր մե պետք է աշխատանք կատարենք մեր նոր շինարարություններ նոր դործարանների, խորհանտեսությունների ու մեքենատրատորային կայանների միլիոնավոր նոր բանվորների մեջ: Մե պետք է բացառիկ ուշադրություն նվիրենք բանգյուղաքաղկիցական շարժման այդ խնդրին: Ահա թե ինչու այն խոսքերը, վորով բանգյուղաքաղկիցները բնորոշվում են վորպես «պրովետսթական երևարակական կարծիքի երամանատարներ», վոր թե սոսկ արձնադրում են փաստը, այլ հանդիսանում են մի քիրիկսիվ, վոր պարտավորեցնում է համապատասխան հիմքի վրա դնել բանգյուղաքաղկիցական շարժման մեջ կատարվող իդեոլոգիական դաստիարակչական, ազիտացիոն-պրոպագանդիստական, կազմակերպչական և մասնաշական աշխատանքը:

ՄԱՍՍԱՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ՄԱՍՈՒԼԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

«Կուսակցության գեկավարությունը, բանգյուղաքաղկիցների դասնում են մաստաների կազմակերպիչներ սոցիալիստական շարարարության Լեմար, արտադրական պլանները կատարելու դուսակարգային քննամիների վրա ծավալուն արշավ գարծելու նմար»:

Այսպիսի խոսքերով է բնորոշում Կենտկոմը բանգյուղաքաղկիցների կազմակերպչական դերը:

Կենտկոմի այդ կարելվորագույն ցուցման հիման վրա անհրժեշտ է կատարել պայքար ծավալել բուխարինյան ոպորտունիստական այն վործերի դեմ, վորով աշխատում են բանգյուղաքաղկիցների դերը սահմանափակել մամուլի պասիվ ինֆորմատորներ ֆունկցիաներով, դարձնել նրանց «տրամադրությունների արտացոլիչներ», «դժգոհությունը յեղք տալու հուն» և այլն:

Վերջին ժամանակներս բելոռուսական հանրապետակ «Զվեգպա» թերթի առանձին աշխատողներ այդպիսի սխալ դործ

ցին, հատուկ ղերեկտիվ հրատարակելով ինֆորմատար-բանգյուղաքաղկիցների մասին: Մինչևի այժմ էլ նման խեղաթյուրումներ են կատարվում նաև այլ տեղերում: Կենտկոմի վորոշումը բանգյուղաքաղկիցների, վորպես կազմակերպիչների՝ մասին, պետք է վերջ տա այդ դժով տեղի ունեցող բոլոր խեղաթյուրումներին:

Սակայն սխալ կլինի կարծել, վոր բանգյուղաքաղկիցների կազմակերպչական դերը գուգակցում է ամեն տեսակ կազմակերպչական աշխատանքի հետ, որինակ՝ տնտեսավարի, պրոֆախատողի կամ կոլեկտիվիստական հրահանգչի կազմակերպչական աշխատանքի հետ: Կան ընկերներ, վորոնք կարծում են, վոր հարցի ամբողջ ելույթումը սպասվում է բանգյուղաքաղկիցների անմիջական կազմակերպչական աշխատանքով (իրենց ձեռքով կազմակերպեցին կոլեկտիվություն, իրենց ձեռքով հավաքել են լում, նորոգել են դադդյահը, սարքել են կոնվեյերը, իրենք են բարձրացրել իրենց արտադրանքի վորակը և այլն) և իբրև թե բնավ կարելվոր չէ, թե ինչի՞ մասին և ի՞նչ են դրում նրանք թերթերում: Այդ ընկերները բոլորովին կոծկում են թերթում բանգյուղաքաղկիցների կատարելիք աշխատանքի խնդիրները, նրանց մասնակցությունը բայլեմիկայան քրագրային եջի կառուցմանը: Նրանք զբտնում են, վոր դա յերկրորդական դործ է, վոր կարելվորն այն չէ, թե ինչի՞ մասին և ինչպե՞ս են դրում բանգյուղաքաղկիցները, այլ այն, թե ինչպե՞ս և ի՞նչ են անում նրանք իրենց ձեռքով: Գործնականում այդ հայացքներն արտահայտվում են նրանով, վոր թերթը, այն հիման վրա, թե բանգյուղաքաղկիցը սոսկ ինֆորմատոր չէ, այլ կազմակերպիչ, ուշադրություն չի դարձնում թերթում հողվածներ և թղթակցություններ տպագրելու վրա, չի հետաքրքրվում հարվածային բրիդաղների արշավներով, նվաղեցնում է տպագրվող թղթակցությունների տոկոսը:

Այդ հայացքներն ու պրակտիկան սխալ են: Բանգյուղաքաղկիցների կազմակերպչական դերի հարցն այդպես դնելու, դուրս է դալիս, վոր բանգյուղաքաղկիցական շարժումը կարող է սալքել և զարգանալ մամուլից դուրս, վորն իհարկե անհեթեթություն է: Միանգամայն աչքաթող է արվում այն առանձնահատկությունը, վորով բնորոշվում է բանգյուղաքաղկիցական դործունեությունը, վորպես մամուլի միջոցով կատարվող աշխատանք: Դրանով մահացվում է բանգյուղաքաղկիցների դործունեություն կարելվորադույն աղբակներից մեկը՝ նրա կապը մամուլի հետ, նրա մասնակցությունը մամուլի աշխատանքին, թղթակցումը մամու-

լին, նրա թղթակցութեան ներքին տպագրումը թերթում և այլն:

Բանդյուղթղթակիցների անմիջական կազմակերպչական աշխատանքը (իրենց ձեռքով լուծ հավաքելը, առաջարկներ հավաքելը, կործանատեսություն կազմակերպելը և այլն) չափազանց կարեւոր է: Միալուծ են նրանք, ովքեր, ընկեր Բազուչեվսկու նման, փորձում են կոծկել թերթի և բանդյուղթղթակիցների անմիջական ղերը սոցիալիստական շինարարութեան վորեւ կարեւոր դործի կազմակերպման ասպարիզում. սխալում են նրանք, ովքեր ընկ. Բազուչեվսկու նման ասում են, թե որինակ, թերթերին կից դումարված ժողովները կազմակերպչական ղեր չեն խաղում, այլ ղեր է խաղում միմիայն «լրագրային եղը»: Միալուծ են նրանք, ովքեր, «վերացնում են» թերթի այդպիսի կազմակերպչական ֆունկցիաները: Անմիջականորեն կազմակերպել, անմիջականորեն մասնակցել շինարարութեանը—դա մամուլի աշխատողների և բանդյուղթղթակիցների պարտականութեանն է: Այն հայացքը՝ թե «լրագրային եղը» ինքնամիտի նշանակութեան ունի, անջատում է ժուրնալիստին մասսաներից, վոչ բայլչեվիկյան հայացքներ է տարածում մամուլի և ժուրնալիստի ղերի մասին:

Թե՛ «զուտ» կազմակերպման (թերթից դուրս) կողմնակիցները և թե՛ այդ անմիջականորեն կազմակերպմանը վոչ մի նշանակութեան չափողների սխալն այն է, վոր ընկերները մեքենայորեն են մոտենում հարցին: Բանդյուղթղթակիցը կազմակերպիչ է, նա անմիջականորեն կուսակցութեան ղեկավարութեամբ կազմակերպում է շինարարութեանը: Նրա այդ կազմակերպչական աշխատանքը բոլորում է այն հանդամանքից, վոր նրան այդ բանի համար դաստիարակում է կուսակցութեանը քերքի միջոցով և նա իր կազմակերպչական աշխատանքի արդյունքը քերքի միջոցով (տվյալ ղեկարում նշանակութեան չունի՝ «մե՞ծ», թե՞ ստորին թերթի միջոցով) տարածում է մասսաներում: Մեր բայլչեվիկյան լրագրային եղը (և վոչ թե Բազուչեվսկու «ընդհանրապես լրագրային եղը») դործունակ է թերթի և նրա բանդյուղթղթակիցների մասսայական կազմակերպչական աշխատանքի չորհրդի: Թերթի և բանդյուղթղթակիցների այդ մասսայական կազմակերպչական աշխատանքն ավելի մեծ ուժ է ստանում, քանի նա չարունակվում է թերթի ելերում, քանի աշխատողների լայն շրջանը դուրսից թերթի միջոցով կազմակերպվում են ավելի լայն մասսաներ:

Բանդյուղթղթակիցը սոսկ կազմակերպիչ չէ. նա մասսաների

մամուլի միջոցով կազմակերպող է (հարկավ դրա մեջ է մտնում նաև նրա անմիջական կազմակերպչական աշխատանքը):

Այդ յերբեք չպետք է մոտանալ, վորպեսզի բովանդակազուրկ չլսանա բանդյուղթղթակցական աշխատանքը:

Նորը բնավ այն չէ,—ինչպես կարծում են մի քանի ընկերներ,—վոր «թերթում գրելը յերկրորդական, հին դործ է դասում» և կարեւորն է իրեն թե, «կազմակերպել իր ձեռքով»: Նորը բանդյուղթղթակիցների նոր խնդիրներն են մամուլին մասնակցելու ասպարիզում:

ՄԱՍՈՒԼԻՆ ՅՈՒՑԱԲԵՐՎԵԼԻՔ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Կուսակցութեան Կենտկոմի վարչումը միանգամայն վորոշալի չէ գնում այդ նոր խնդիրները, միաժամանակ գեն չարտելով, կարծես, այն բոլոր պատկերացումները, թե կարեւոր չէ վոր բանդյուղթղթակիցները մամուլում լուսաբանեն սոցիալիստական շինարարութեան հարցերը:

Սոցիալիստական ժավալուն արշավի ներկա շրջանը բանդյուղթղթակիցների առջել դնում է նոր, ավելի բարդ խնդիրներ—ստում է Կենտկոմը:

Յեկ այստեղից արդեն բոլորում են բանդյուղթղթակիցների խնդիրները մամուլին մասնակցելու բնագավառում.

Յեքե բանդյուղթղթակցական շարժման առաջին շրջանում բանդյուղթղթակիցների խնդիրն էր մերկացնել և յերեվան հանել մեխանիզմի «մանր» բերուբյունները, ապա ներկա շրջանում բանդյուղթղթակիցները պետք է ավելի խորը բափանցեն սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր կարեւորագույն կարցերի մեջ, բազմակողմանի կերպով հրապարակ հանելով բերուբյունները, ինչպես և լուսաբանելով այն ալեմափայլում գրական նվաճումները, վորումք ձեռք են բերվել սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր բնագավառներում՝ սկսած ագրեգատներից, բաժանմունքներից, ցեխերից, գործարաններից, արեստներից և այլն»:

Ահա թե ինչն է «առանցքը»՝ սովորել «ավելի խորը» թափանցել սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր հարցերի մեջ, բազմակողմանի կերպով գրեմվորել թերութեանները, լուսաբանել սոցիալիստական շինարարութեան նվաճումները: Բանդյուղթղթակիցներին այդ պետք է սովորեցնել՝ սխտեմատիկաբար ցույց տալով լայնադույն թղթակցութեանները, սխտեմատիկաբար ջննա-

դատելով վատ թղթակցությունները, խորը հրահանգելով բան-
դյուղթղթակիցներին մամուլի հերթական խնդիրներն մասին և
այլն :

Ապա նորն այն է, վոր Կենտկոմը բանդյուղթղթակիցներին
առջևի խնդիր է դնում լուսարանի մամուլում սոցիալիստական
չինարարության բոլոր ճակատամասերում մեր ձեռք բերված նը-
վաճումների և հաղթանակների դրական կողմերը : Թե վորքան կա-
րեոր է այդ խնդիրը՝ ցույց է տալիս այն, վոր Կենտկոմն էր վո-
րոշման մեջ միանգամ ևս հատկապես շեշտում է այդ հարցը,
մատնանշելով, թե բանդյուղթղթակիցները պետք է «ծավալեն սո-
ցիալիստական շինարարության նվաճումների ու հաղթանակների
ցուցադրումը, լավագույնն առնարկությունների կալմուտեաու-
թյունների, ցեխերի և հարվածային բրիգադների որինակներով,
բանգյուղաքաղաքակիցները պետք է որինակ հանդիսանան հետ մնա-
ցողների համար և ռոմանտիկ արտադրական փորձի լայն փոխ-
նակմանը սոցիալիստական շինարարության ամբողջ նակատում» :

Պետք է միանգամայն հասկանալի լինի թե ինչու տվյալ ետա-
պում լենինյան սոցիալիզման լայն կենսադարձման պայմաններում,
նվաճումների ցուցադրումը կազմակերպչական մեծ դեր է խա-
ղում :

Վերակազմել իր եջերն այդ ուղղությամբ, վերակազմել բան-
դյուղթղթակիցներին թղթակցություններն այդ վորով—այդ է մա-
մուլի խնդիրը : Ինչո՞ւ բանդյուղթղթակիցներին առջևի խնդիր
չդնել՝ բրիգադային յեղանակով հավաքել արտադրության կառա-
վարման լավագույն փորձը, բրիգադային կարգով ուսումնասի-
րել բանվորներին կամ կոլտնտեսականների լավագույն հարվածա-
յին բրիգադի փորձը և այդ հիման վրա ցուցադրել որինակներ
դործարանը, կոլտնտեսությունը, կուսակազմակերպությունը, պե-
րոֆկազմակերպությունը, բրիգադը :

Բնականաբար, դրա համար անհրաժեշտ է լավ աշխատել
բանդյուղթղթակիցներին հետ, վորպեսզի նվաճումների ցուցա-
դրման մեջ ընդհանուր խոսքեր չլինեն, այլ լինի իսկական կոն-
կրետ ցուցադրում : Ցուցադրելը թիչ է, անհրաժեշտ է, վոր այդ
ցուցադրումը նպաստի փորձի տարածմանը : Ընդունենք, վոր բան-
թղթակիցների մի բրիգադ մամուլի եջերում ցույց տվեց, առենք,
տնտեսական հաջվարկի որինակներ կիրառումը (հարկավ, բրե-
զադը դրա համար էլ աշխատել է, անմիջապեսորեն կազմակերպե-
լով), իսկ հարյուրավոր և հազարավոր այլ բրիգադներ մյուս տե-

վերում մասնաշաղկանացում են ցուցադրված փորձը, աշխատում
են պատվաստել վերջինս իրենց՝ մոտ և նորից արձայանքում են
մամուլի միջոցով, թե ինչպիսի նոր արդյունքներ է ապել այդ
փորձի կիրառումը մյուս ձեռնարկություններում :

Սոցիալիստական շինարարության հերթերին ցույց տալը
բանդյուղթղթակիցների պարտականությունն է : Նույնիսկ գոր-
ծարանային և կոլտնտեսական թերթերը չափազանց թիչ են աշխա-
տում այդ ուղղությամբ, մինչդեռ դա մի հսկայական ազդակ է
սոցիալիստական շինարարության տեմպն էլ ապելի ծավալելու
համար : «Պրավդայի» «Յերկիրը պետք է նվաճի իր հերթերին»
վերնադիրը կրող եջերը պետք է աչքի ընկնող աեղ դրամեն կեն-
տրական, մարդային, յերկրային և շրջանային թերթերում : Ար-
տադրական ստորին թերթերում պետք է սխտեմատիկ եջեր կամ
բաժիններ հատկացվեն, վորտեղ մանրամասնորեն նկարագրված
պետք է լինեն սոցիալիստական շինարարության հերթերը : Այդ
պարտադիր է : Մեղ մոտ հաճախ պատահում է, վոր իր հերթերին
ի ճանաչում վոչ միայն շրջանը, այլ և գործարանը, կոլտնտե-
սությունը, խորհանտեսությունը, մեքենատրակտորային կայա-
ղը : Դա միանգամայն աննորմալ է :

Պարզ է, վոր հեշտ գործ չե ցույց տալ սոցիալիստական շի-
նարարության հերթերին, ցույց տալ նրանց հաջողություննե-
րը, այն ուղիները, վորով ձեռք են բերել նրանք այդ հաջողու-
թյունները, հեշտ չե ցույց տալ դադարահի մոտ նրանց կատարած
աշխատանքի մեթոդները և ձեվերը, նրանց վերաբերմունքն աշ-
ատանքին, նրանց քաղաքական դեմքը :

Այստեղ ևս վտանգ է ծագում, վոր դործին մակերեսային վե-
արբերմունք ցույց կտրվի, նկարագրությունը կլինի արտաքուստ,
թոչ խորը, կմտցվեն քաղցրախոս ստի տարրեր, կըրծադրվի վաչ
այլ շեվիկյան վոն : Պարզ է, վոր այստեղ անհրաժեշտ է ամենա-
նորը և մտածված մոտեցում ցուցաբերել գործին, խնամքով հա-
վաքել նյութը, նոր փորձի տարրերը, նորի դեբերը առաջավորնե-
րից առաջավոր բանվորի կամ կոլտնտեսականի զիմագծում : Այս-
տեղ անհրաժեշտ է բուն բայլեվիկյան մոտեցում ունենալ, վոր-
դեպի կեղծիքի, թմրեկահարության, սենսացիայի, մակերեսա-
րության սովերն անգամ չլինի : Այստեղ անհրաժեշտ է վորոշա-
լի, կատարելուպես փաստացի նկարագրություն և միևնույն ժա-
անակ քաղաքականապես հազեցված նկարագրություն, վորը հե-
ոսով հպարտանալու և նրան ընդորինակելու ջանքություն առա-

Գացնի: Դա մեծ և լուրջ գործ է: Այդ նպատակով շրջանային թև թեքը պետք է կերտեն իրենց համար բանդյուղթղթակիցներ իմբախներ և բրիգադներ, վորոնց խնդիրը պետք է լինի ուսումնասիրել (նյութերի և փաստերի հավաքումը) իրենց շրջանի, բնց ձեռնարկությունների հերոսներին, ուսումնասիրել նրանց շխատանքի մեթոդները, շրջապատող մասսաների վրա ազդել մեթոդները: Այդպիսով կիրառված շրջանային թեքների կրթությունը քաղաքական խնդիրը, այն է՝ ցույց տալ սոցիալական շխարհաբանության հերոսներին, ցույց տալ առաջավոր ձեռնարկությունների լավագույն փորձը, կազմակերպել առաջավոր ձեռնարկությունների բուխիր՝ հետ մնացողների համար, փոխառակել արտադրական փորձը: Այդ խնդիրներն իրականացնելու համար կուսարկոց աշխատանքի պրոցեսում բրիգադների շարքեր գուրա կզան շրջանային թեքների նոր սերկիստներ, ժուրնալիստներ, նրանց լավագույն ոգնականներ:

Այդպիսով կենտկոմի վորոշումը պարտավորեցնում է մ բաղադրիս, ավելի մեծ ջանք գործադրել, վոր բանգյուղթղթակց կան մասսաները մասնակցեն մամուլի աշխատանքներին և մի թայն ժամանակ ավելի մեծ ուշադրություն նվիրել բանգյուղթղթակցներին մասսաներին դաստիարակելու, վորպես կուսակցության անմիջական ոգնական—կազմակերպիչներ՝ սոցիալիստակոմունիստ շխարհաբանության ասպարիզում:

Մեկը մյուսից անբաժանելի յե: Այդ խնդիրները միմյանց հաղթելով, մենք բովանդակագուրկ կանենք բայլելիկյան ու մունքը մամուլի մասին և կուսակցության գիրեկտիվները բայլելիկյան շրջակայան շարժման մասին:

Այդ պրոբլեմը առանձնապես սուր կերպով և գրված բանդյուղթղթակիցների առջև: Շրջանային թեքի կարեվորագույն իր գիրն է՝ պրոպագանդ մղել բանդյուղթղթակիցների մեջ տեխնիկային տիրապետելու շուրջը: Թեկուզ միայն այն, ինչ վոր առջինը վերելք, սոցիալիստական շխարհաբանության բոլոր կարեվորագույն հարցերի մեջ ավելի խորը թափանցելու մասին, թեքությունները բաղմակողմանի կերպով գրեկտրելու մասին և այլպահանջում և, վոր բանդյուղթղթակիցներն ավելի խորը գիրն առան արտադրության տեխնիկան, ավելի խորը յուրացնեն այս կային թեքության տեխնիկական պատճառները և նկատի առն տեխնիկական այն պայմանները, վորոնք ապահովել են իրենց նկարագրած նվաճումները:

Համ. 4 (բ) Կ-ի կենտկոմի քարտուղար ընկ. Պոստիլնիկը, բանդյուղթղթակցական շարժման շուրջը «Պրավդա»-յին կից կազմակերպված համամիութենական խորհրդակցությանը չափազանց ցայտուն կերպով հիմնավորեց բանդյուղթղթակիցների առջև, թե վորքան այժմեյական և լուրջ խնդիր և նրանց տիրապետումն այն արտադրության տեխնիկային, վորի ասպարիզում աշխատում են իրենք: Նա ասաց՝

«Ինչպե՞ս կարող ե բանդյուղթղթակիցը գտնել և յերեվան հանել վնասարարությունը, ինչպե՞ս կարող և բանդյուղթղթակիցը աղղարաբել արդյունաբերության այս կամ այն ցափստ կողմը, ինչպե՞ս կարող և բանդյուղթղթակիցը մասսաների կազմակերպիչը վնեկ արտադրական խնդիրները կատարման համար մղվող պայքարի համար, յեթե նա չտիրապետի տեխնիկային, յեթե նա մանրամասնորեն չգիտենա իր արտադրությունը: Պարզ և, վոր տեխնիկային տիրապետելու խնդիրն այժմ տառանգապես սուր կերպով ծառանում է բանգյուղթղթակցի առջև և նա պետք է բայլելիկյան բուռն ավյունով ձեռնարկի այդ գործին ու տիրապետի տեխնիկային:

Ընկ. բանդյուղթղթակիցներ: Դուք չափազանց հարուստ փորձեք ձեռք բերել բյուրոկրատիզմի, խաբեյության, թափթվածության և գեղծումների դեմ պայքարելու ասպարիզում: Այժմ այդ փորձն ուղղեցեք վնասարարների դեմ: Սակայն վորքան ել թուեափոր և սուր լինի մեր դասակարգային առելությունը վնասարարի դեմ, բանդյուղթղթակցի գրեչն անդուր կլինի մերկացնել և յերեվան հանել այդ թշնամուն, յեթե այդ գրեչը չարվի տեխնիկայի գիրությամբ:

Բազմապատկեցեք բյուրոկրատիզմի դեմ մղվող պայքարում ձեր կուսակաժ փորձը տեխնիկայով, սրեցեք ձեր գրեչը տեխնիկայի գիտությամբ և այն ժամանակ այդ գրեչը նույնքան մահացու կարված կհարցնի վնասարարին, ինչպես միևնչեմ այժմ հարվածել և բյուրոկրատիին»:

Այժմ շրջանային թեքները բանդյուղթղթակցական մասսաների հետ իրենց ունեցած կապերի ճորդը ուժը պետք և դործագրեն, վորպեսզի նրանց մեջ ձգտում բողաժառն տեխնիկային տիրապետելու:

Ինչպե՞ս, սրինակ, շրջանային թեքները բանդյուղթղթակիցներին և հարվածային բրիգադների հավաքներում չցուցադրել տեխնիկապես գրագետ բանդյուղթղթակցի կամ գյուղթղթակցի այն կողմը:

վածը, վորը կարողացել է տեխնիկական այդ գործարարության շնորհիվ, ա՛յլ այս կամ այն թերությունները կամ նվաճումները հիանալի վերլուծումը: Ինչո՞ւ զրա հետ միասին չցուցադրել այնպիսի թղթակցություն, վորտեղ, շնորհիվ այն հանդամանքի, վոր բանդյուղթղթակիցը տեխնիկական զիտելիքներ չունի իր նկարագրած առարկայի մասին, չկա անհրաժեշտ վերլուծում, չկա համապատասխան հետևություններ: Ինչո՞ւ չկազմակերպել հաստի ցուցահանդեսներ մամուլի այնպիսի բրիգադների կամ առանձին թղթակիցների հոդվածների, վորոնք տիրապետում իրենց շոշափած արտադրության տեխնիկային և այնպիսիներինը վորոնք չեն տիրապետում այդ տեխնիկային: Ինչո՞ւ չկազմակերպել տեխնիկական ետուով կոնսուլտացիաներ մամուլի բրիգադներին առանձին բանդյուղթղթակիցների համար՝ չըջանային թերթերը համապատասխան բաժիններում կամ այլ կազմակերպություններին կից (կուսկարներններին, պրոֆկարներններին, մամուլի կարիստաններին կից և այլն):

Անտարահույս չստացանց նպատակահարմար կլինե՞ր նաև, յեթե մենք բրիգադներն արշավի մեկնելուց առաջ նախնական տեղեկություններ հաղորդե՞լիմք նրանց հետագուովելիք արտադրության տեխնիկայի մասին, իրարեկ զարձենելուց նրանց այն ձեռնարկության առանձնահատկության մասին, ուր գում են նրանք:

Պետք է ամեն կերպ խրախուսել մի շարք վայրերում տեխնիկային տիրապետելու համար բանդյուղթղթակիցների մեջ ծավալվող այն շարժումը, վորն արտահայտվում է, որինակ, վորպես նրբանց արշավը տեխնիկայի համար, վորպես տեխնիկան ուսումնասիրող բանթղթակցական բրիգադների խմբակներ:

Տեխնիկային տիրապետելու համար ստորին արտադրական թերթերի մղած պայքարն ուժեղացնելու նպատակով, անհրաժեշտ է ոգնել նրանց կազմակերպելու տեխնիկական եջեր և թերթիկներ, հավելվածներ, անկյուններ, կազմակերպելու այդ եջերում խմբարարական-տեխնիկական խորհուրդներ (ինչպես կազմակերպվել են արդեն և կազմակերպվում են մի շարք վայրերում) մասնակցությամբ բանթղթակիցների, ինժեներների, տեխնիկների, վարպետների և անտեսավարների: Մակայն պետք է հետեվել, վոր տեխնիկական այդպիսի հատուկ եջերի կազմակերպումը թերթի մյուս եջերից գուրս չմղի տեխնիկայի համար պայքարելու խնդիրները, այլ միայն արագացնի թերթի փոխադրումը տեխնիկայի տիրապետման համար մղվող պայքարի ասպարեզը: Չափազանց կարե-

ր է, վոր այդ տեխնիկական եջերի յուրքը մասսայական աշխատանք ծավալվի (ղլույցներ, հարց և պատասխաններ, առաջարկների հավաքումը, կոնսուլտացիաներ, դատեր և այլն):

Բանդյուղթղթակցական մասսաներին իրենց արտադրության տեխնիկային տիրապետելու վորով դաստիարակելու համար անհրաժեշտ է մամուլի բրիգադներին աշխատանքին մասնակից դարձնել տեխնիկայես զրազու բանվորներին և կոլանտեսականներին, անձնարարել նրանց ոգնել մյուս բանդյուղթղթակիցներին, ներառվել նրանց բանդյուղթղթակիցներին հրահանգելու գործին:

Մենք կարծում ենք, վոր նույնիսկ պատրագրերի ցուցահանդեսներում, նրանց կոնսուլտացիաներում պետք է կազմակերպել արտադրության տեխնիկային տիրապետած և այդ տեխնիկային տիրապետած թերթերի ցուցադրումը: Այդ աշխատանքին կարելի է ներգրավել մասնագետներին և անտեսավարներին, վորոնք լսամասնակրելով, որինակ, ձուլման ցելի թերթերը, կարողանան ասել, թե ի՞նչ թերություն ունեն այդ թերթերն արտադրության այս կամ այն յերեվույթների լուսարանման ասպարեզում, վորոնք կարողանան կարելիոր խորհուրդներ տալ տվյալ ճյուղի թերթերի հետագա աշխատանքի համար:

Մի խոսքով պետք է բացառիկ ուշադրություն դարձնել, վոր բանդյուղթղթակիցները յուրացնեն ժողովրդական անտեսության այն ճյուղերի տեխնիկան, վորտեղ աշխատում են իրենք: Երջանային թերթերն այդ խնդիրն իրագործելու ղեկավարում:

1. Կապահովվի շրջանային թերթերի շրջադարձը դեպի իրենց շրջանի եկոնոմիկան: Դրա մասին ուղղակի ցուցում է տալիս ձուլմամ. Կ (բ) Կ-ի Կենտկոմը «գյուղական շրջանային և ստորին մամուլին վերաբերյալ» վորոչման մեջ: Վորքան ավելի տիրապետեն յուրյալ շրջանային թերթի բանդյուղթղթակիցները և մամուլի բրիգադներն իրենց ձեռնարկությունների (կոլանտեսությունների, ստորհանտեսությունների) եկանոմիկային, այնքան ավելի է վիճակի կլինեն նրանք ոգնելու շրջանային թերթին՝ իրականացնելու իրա դերը:

2. Երջանային թերթի շուրջը կանեն տեխնիկայես մասնագիտացած, արտադրության գանազան նյութերի առանձնահատկություններին լավ ծանոթ բանվորական, կոլտնտեսական և այլ աղյուր, նրանց միջից կդատարակվեն պրոլետարական մարտախոսիկայի նոր ջոկատներ, վորոնք ընդունակ կլինեն գուզակցել իրենց արտադրական տեխնիկական հսկայտիսն փորձը մամուլում իրենց կատարած աշխատանքին:

3. կանի ստորին արտադրական բերքերի ազդեցութիւնը կը բաց ձեռնարկութեանն արդիինսկաններին կատարման համար մզվող պայմարում, կանի նրանց գործնական իրազեկութեանն իրենց նկարագրած կամ արծարծած հարցերում, իրենց առաջադրած խնդիրներում:

4. կավելանա մամուլի բրիգադների և առանձին բանգյուղաբարակիցների բերքում գետնածած քարակցութեանն արդիինսկաններին, կանի նրանց ուժը շինարարութեան առանձին բերքութեանն բյուրոկրատիկ, վնասարարութեան դեմ, կուտակութեանն հիմնական գծի նկատմամբ կատարվող «աջ» և «ձախ» ապարտումնասական խնդարութեանն արդիինսկաններին:

Այդպիսով կենսական այն ցուցումը, թե «բանգյուղաբարակիցները պետք է գտնվեն առաջին շարքերում՝ արտադրութեան տեխնիկային տիրապետելու գործում» չըջանային թերթերի վրա դնում և բազմաթիվ լուրջ պարտականութեաններ, վորոնք իրագործելի չեն առավել ևս այն պատճառով, վոր իրենց, բանգյուղաբարակցական մասաների նախաձեռնութեանը լիովին ապահովում և հաջողութեանը, չեթե միայն գլխավորենք այդ նախաձեռնութեանը, տանք նրան համպատասխան ղեկավարութեան, և գործունակ ոգևորութեան:

Բանգյուղաբարակիցներն իրենք պետք է ըմբռնեն, վոր աշխատելով թեթեւութեանն, վորը նկատում և վոր միայն «մեխանիզմի մանր թերութեանները»: Մեր թերթերին գնալով ավելի անհրաժեշտ և լինելու այնպիսի թղթակցութեան, վարք բննադատում և դազգյախի աշխատանքի ընթացքը, մտուրի ամենապոքր անհանգստացուցիչ ազմուկը, բննադատում և նոր մեքենայի ու դազգյախի վատ աշխատանքը, տեխնիկայես կատարելագործված սարքավորման հետ վարվել չգիտենալը, ձեռնարկութեան կամ ցեխի վոչ հմուտ տեխնիկական ղեկավարութեանը, հետևապես անհրաժեշտ և այնպիսի թղթակցութեան, վորը զենադատում և նաև չարիքը կոնկրետ կրողներին, վորոնք մեղավոր են մեքենայի վատ աշխատանքի, վերջինիս խախտումներին համար, ժամանակին արակտորներ չը մատակարարելու համար և այլն: Առաջ բանգյուղաբարակիցը գրում եր՝ «աշխատանքի ժամանակ կոտորվեց մեքենայի մասը: Մեր ջրալազողները բանը հասցրին այնտեղ, վոր...» և այլն: Այժմ բանգյուղաբարակիցը պետք է մանրակրկիտ, բազմակողմանի վերլուծման լինթարկի ցեխի տեխնիկական կատարման և

ղեկավարման թերութեանները, յերեվան հանի ուղարտումնասական, բյուրոկրատիկ և վնասարար գործերը, պարզի թե ինչ պատճառով չը ղեռն վարվել մեքենայի հետ, ցույց տա նոր տեխնիկային տիրապետելու ուղիները: Յեվ չըջանային թերթերը պետք և ակնառու կերպով ցույց տան բանգյուղաբարակիցներին, թե ինչ պետք է իրագործեն նրանք այդ կարեկորագույն խնդիրները:

Այստեղից միանգամայն պարզ հետևում է, վոր ամենավին չեթեւացել այն պայքարի խնդիրը, վոր մղում է թերթը՝ բարելավելու թղթակցութեանները, սովորեցնելու բանգյուղաբարակիցներին ավելի լավ լուսարանել սոցիալիստական շինարարութեան հարցերը: Վոչ մի դեպքում չի կարող և չպետք է թուլանա թերթերի աշխատանքը բանգյուղաբարակիցներին հուղածների և նամակների աշխատանքը, թերթերում դրողներին հրահանգելու, նրանց զարգացնելու մակարդակը բարձրացնելու համար: Այդ խնդիրը յերեք չպետք է մոռանալ, ինչպես անում են շատ թերթեր, վորոնք տարված աղմուկով և չազակրատութեամբ, բոլորովին թողնում են իրենց մանրակրկիտ աշխատանքն այն հազարավորների ստեղծագործութեան վերաբերմամբ, վորոնք թերթի միջոցով ուղիներ են փնտրում սոցիալիստական շինարարութեան մեջ ակտիվութեան ցուցարեքելու, կուտակցութեան հիմնական գծի կիրառման մեջ նրան սղնելու համար:

ԲԱՆԳՅՈՒՂԱԲԱՐԱԿԻՑՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆԳԻ ԿՈՆԿՐԵՏԱՑՈՒՄԸ

Համկ(բ)Կ-ի կեան կտրականորեն մատնանշում է, վոր բանգյուղաբարակիցներն անսպասան պետք է վերակառուցեն իրենց աշխատանքը:

«Բանգյուղաբարակցական շարժման հետագա վերելքի և նրա հաջողութեանն արդիինսկաններին պայմանն է բանգյուղաբարակիցների աշխատանքի վերակառուցումը»:

Յեվ ապա կենսական ասում է, թե վորն է վերակառուցման ջրարարութեանը՝ «Բանգյուղաբարակիցները իրենց աշխատանքում չեն պետք է անմանապակվեն արդյունաբերութեան բոլոր նյութերի համար ընդհանուր, միատեսակ խնդիրներով, այլ իրագործելով այդ խնդիրները (պայքար բյուրոկրատիկ դեմ, բերքութեանն արդիինսկանները, պոչուկանութեան, գոլորտութեան մերկացումը և թի մերկացումը, պոչուկանութեան, գոլորտութեան մերկացումը և այլն), պետք է այդ բոլոր կոնկրետացնեն՝ համաձայն սոցիալիստական շինարարութեան այն տարբեր բնագավառների, վորտեղ աշխատում են իրենք»:

Կենտկոմի այս ցուցումը պետք է կազմի բանդյուղթղթակից-
ների մեջ մեր կատարած կազմակերպչական քաղաքական ամբողջ
աշխատանքի հիմքը: Անհրաժեշտ է Կենտկոմի այդ ցուցումը լայն
չափով մասսայականացնել բանդյուղթղթակիցների շարքերում,
վորպեսզի «կոնկրետութան համար» լողունգը իրոք խորապես
ցուրացնեն մասսաները և մտնի նրանց դործնական աշխատանքի
մեջ: Սոցիալիստական շինարարութան տվյալ ետապում մենք չենք
կարող սահմանափակվել նրանով, վոր բանդյուղթղթակիցը մեր-
կացնում է բյուրոկրատիզմը, դուրսդուրթյունը, պոչահանություն-
քը «ընդհանրապես», նրանց ընդհանուր ձեվերը և արտահայտու-
թյունները:

Տալով այդ կարելվորագույն ցուցումը, այն է՝ մատնանշելով
վոր բանդյուղթղթակիցներն իրենց աշխատանքը պետք է վերակա-
ռուցեն ժողովրդական անտեսութան առանձին ճյուղերի համա-
ձայն, Կենտկոմը տեղն ու տեղը իր վորոշման մեջ ինքը կոնկրե-
տացնում է իր դիրքավորումը, վորպես որինակ քվարկելով ժողո-
վրդական անտեսութան մի շարք առաջատար ճյուղերի (ածխա-
արդյունաբերություն, մետաղածուլական ձեռնարկություններ,
արանսպորտ, նոր շինարարություններ, խորանտեսություններ,
մեքենատրակտորային կայաններ և կոլանտեսություններ) բան-
դյուղթղթակիցների կոնկրետ խնդիրները: Կենտկոմի վորոշման
մեջ, այսպես ասած, ցույց է տրված վերակառուցման մեքորդու-
տաչև նրանց աշխատանքի վերակառուցման հարցերը: վորոշման
մեջ մեկնաբանվում է նրա իմաստը: Թերթի ամեն մի աշխատող
ցուցում տալուց հետո, շարունակում է՝ «որինակ, ածխարդյու-
ղթյունում է այն միանգամայն պարզ հետևությունը, վոր նույնպիսի
աշխատանք պետք է կատարեն, այսինքն՝ բանդյուղթղթակիցների
տաչև ավելի մանրամասնորեն պետք է դենն կոնկրետ խնդիրները
նաև չըջանային թերթերը, ստորին արտադրական թերթերը, խմբ-
կոնկրետ: վորքան մոտ են նրանք ցեխին, դաղդաչին, կոլանտե-
սական բրիգադին, այնքան կոնկրետ կերպով պետք է դենն և մշա-
կեն բանդյուղթղթակիցների խնդիրները: Կենտկոմը մատնանշում է
այն ուղին, վորով պետք է ընթանալ:

Անհրաժեշտ է, վոր մեր յուրաքանչյուր չըջանային թերթ հուս-
տառապես հիշի Կենտկոմի այն ցուցումը, թե նա՝

«Մտանանշում է, վոր կուսակցական կազմակերպությունն-
րը և քերքերի խմբավորությունները բավարարելի կավարություն
չեն ցուցաբերում բանդյուղթղթակցական ու գյուղդրդակցական շարժ-
ման ապարիգում, մանավանդ ազգային մարգերում և շրջանն-
րում»:

Այս Կենտկոմը մատնանշում է՝

«Անհրաժեշտ է ուժեղացնել բանդյուղթղթակցական շարժման
կոնկրետ ղեկավարումը, նպատակ դնելով շերտավորել նրա խըն-
դիրները՝ համաձայն արդյունաբերութան և գյուղատնտեսութան
առանձին մյուղերի»:

Ստորել մենք կաշխատենք դծել մի քանի ուղիներ, վորոնք
կոզենն թերթերին կիրառելու այդպիսի կոնկրետ ղեկավարու-
թյուն:

ա) Բանդյուղթղթակիցների շերտավորված խորհրդակցու-
թյուններ: Ինչպես հայտնի յե, խորհրդակցությունները մեծ դեք
են խաղում բանդյուղթղթակիցների շարքերում կատարվող քաղա-
քական-դաստիարակչական աշխատանքներում: Ներկայումս խոր-
հրդակցությունների հիմնական թերությունն այն է, վոր նրանց
մեջ գերակշռում են հարցերի ընդհանուր քննարկման տարրեր,
ընդհանուր խնդիրների ուրվագծում: Դեռ մինչև այժմ ել հաճախ
խորհրդակցությունները կրում են դեկլարատիվ, հանդիսավոր
խորհրդակցությունները կրում են դեկլարատիվ, հանդիսավոր
քնույթ և այլն: Անհրաժեշտ է արմատապես վերակառուցել բան-
դյուղթղթակցական խորհրդակցությունների կազմակերպումը
ու աշխատանքը: Չխտելով վոր վորոշ մոմենտներին նպատակա-
հարմար է գումարել բոլոր բանդյուղթղթակիցների ընդհանուր
չըջանային խորհրդակցություններ, պետք է, վորպես կանոն, գու-
ժարել առանձին միատեսակ ձեռնարկությունների, պրոֆեսիանե-
մարել առանձին մյուղերի բանդյուղթղթակիցների խորհրդակցու-
թյուններ: Այդպիսի խորհրդակցություններում չըջանային կու-
կազմակերպությունները և թերթերը կկարողանան, բանդյուղթղ-
թակիցների տվյալ ջուկատի հետ միասին, ավելի կոնկրետորեն մը-
շակել բանդյուղթղթակիցների հերթական խնդիրները:

Որինակ՝ 2-3 մեքենաշինական գործարանների բանդյուղթղթակից-
ների խորհրդակցության ժամանակ հարկավոր է 1) քննության առ-
նել այդ ձեռնարկությունների հերթական խնդիրները (բերքահա-
վաքի նախորդակին) 2. յերեվան հանել հատկապես այդ գործա-
բանների աշխատանքի բոլոր դրական և բացասական կողմերը:
3) մանրամասնորեն քննարկել հատկապես այդ ձեռնարկություն-

ների բանթղթակիցների աշխատանքի փորձը: Այդպիսի խորհրդ-
դակցութեան ժամանակ կարելի չե ուշի ուշով ուսումնասիրել ասո-
րին անդալան քերթերի քերտութեանները (նախապես ջննադատելով
ձեռնարկութեան առջև դրված խնդիրների տեսակետից), կարելի
կլինի հանգամանորեն ուսումնասիրել բանթղթակցական այս կամ
այն կազմակերպութեան թույլ աշխատանքի պատճառները (կու-
սակցական թույլ ղեկավարութեան, խմբիկի թույլ կազմը, հոգ-
վածների անբավարար արդյունքը, ուսման բացակայութեանը,
յերեկոյան հերթափոխութեաններում կատարվող թույլ աշխա-
տանքը, նոր բանվորները և կոլտնտեսականները անբավարար ընդ-
դրիւմը և այլն): Այդպիսի խորհրդակցութեանները ժամանակ ա-
վելի հեշտ և անմիջականորեն ոգնութեան հասնել հետ մնացած
բնագավառների աշխատանքին: Մի խոսքով, անտարակույս, մեծ
հեռանկարներ են բացվում մեր առջև, բանգյուղաքաղակցական
խորհրդակցութեանները աշխատանքին այդ ձևով վերակառուցվե-
լու դեպքում:

Նպատակահարմար է, վոր այդպիսի շերտավորված խորհրդ-
դակցութեաններում առաջավոր բանգյուղթղթակցական կազմա-
կերպութեանները գեկուցում տան իրենց աշխատանքի մասին (ա-
վելի կոնկրետ՝ որինակ, բերքահավաքի նախապատրաստման կամ-
պանիայի կիրառման փորձի մասին, կամ դաղըլահները ստուգա-
տեսի կիրառման, հանրային ոգնութեան, ուսցիտնալացման աստու-
րիլում ներկայացված հաշիվ, մամուլի բրիգադի ստուգատեսի և
արշավի կիրառման փորձի մասին և այլն):

Ինչպես ցույց է տալիս փորձը, այդպիսի գեկուցումները մեծ
արդյունք են տալիս այն իմաստով, վոր ավելի կոնկրետ են դարձ-
նում բանգյուղթղթակցական խորհրդակցութեանները աշխա-
տանքը:

Անհրաժեշտ է նաև դումարել իրարից փոխադարձորեն կախու-
մըն ունեցող (հումք մատակարարող և հումք ստացող) 2-3 ձեռ-
նարկութեանները բանթղթակցական խորհրդակցութեանները: Նը-
րանք կողմն են այդ ձեռնարկութեանների բանթղթակիցներին պար-
զելու նաև այդպիսի հարցեր, ինչպիսիք են՝ ձուլման վորակը, մե-
քնանների, նրանց մասերի վորակը և այլն): Այդ խորհրդակցու-
թեանները կարող են նպաստել թե՛ բանգյուղաքաղակցների ար-
ման փարձի փոխանակմանը: Այդպիսի խորհրդակցութեաններում
հեշտ է շարկապել, համաձայնեցնել իրարից փոխադարձաբար կա-

խումն ունեցող ձեռնարկութեանների բանթղթակիցների առաջնկա
աշխատանքը (փոխոգնութեան բանթղթակցական բրիգադներ, մի
ձեռնարկութեան ցեխային քերթի բախտը մյուս ձեռնարկութեան
ցեխային թերթի նկատմամբ, նրանց մրցակցութեանը և այլն):

Միատեսակ արդյունաբերական ձեռնարկութեանների բան-
թղթակցական խորհրդակցութեաններ, փոխադարձ կախումն ու-
նեցող ձեռնարկութեանների բանթղթակցական խորհրդակցու-
թեաններ, կոլտնտեսական գյուղթղթակիցների խորհրդակցու-
թեաններ, մի խումբ խորհրդային ու կոլեկտիվ տնտեսութեան-
ների բանգյուղթղթակիցների միատեղ խորհրդակցութեաններ-
ահա այն ուղին, վորով պետք է ընթանանք մենք խորհրդակցու-
թեանները վերակառուցելիս:

Սակայն անհրաժեշտ է անվելի հեռու դնել պետք է դումարել
առանձին պրոֆեսիաների (դարբինների, ձուլիչների, պողպատա-
գործների և այլն) բանգյուղթղթակցական խորհրդակցութեան-
ներ: Վերջիններս պետք է դումարել այն դեպքում, յերբ մամուլի
առջև խնդիր է դրված, որինակ, ավելի մեծ ուշադրութեան նվիրեց
ձուլման վորակին, ձուլիչ ցեխերի վերասարքավորման հարցերին,
անասունների խնամքին (ծիբուլոյ, կթող գյուղթղթակիցները
խորհրդակցութեաններ և այլն), սնունդի կազմակերպմանը (խո-
հարար գյուղթղթակիցների խորհրդակցութեաններ): Բացի այն-
վոր թերթի այդպիսի խորհրդակցութեանների ժամանակ պետք է
տարբեր մտտեցում ցույց տա բանգյուղթղթակիցների այս կամ
այն ջոկատի հրահանգմանը, նա հնարավորութեան կոտանա նաև
իրագրել լինել տվյալ հարցում, ավելի խորն ու բազմակողմանի
կերպով հաշիվ առնել տեղերում տիրող դրութեանը, նկատի առ-
նել ներքևից, իրենց՝ բանգյուղթղթակիցներին բղտող առաջընդ-
նեքը:

Այդ խորհրդակցութեաններն ունեն մի առավելութեան իս,
վորը պետք է ոգտագործել նրանց դումարման համար կատարվող
գործնական աշխատանքում, այն է՝ այդպիսի խորհրդակցութեան-
ներ կարելի չե հրավիրել հաճախակի, ըստ անհրաժեշտութեան
(չափազանց բազմամարդ չե), և վոչ թե տարին մի անգամ (ինչ-
պես ընդհանուր շրջանային խորհրդակցութեանները): Բացի դրա-
նից, հնարավորութեան է ասեղծվում արագորեն ստուգել ընդուն-
ված վորոշումների կատարումը, հետևել աշխատանքում տեղի ու-
նեցած ամենափոքր փոփոխութեաններին և այլն:

բ) Մամուլի բրիգադներ: Թերթերի հարվածային բրիգադները

աշխատանքը կոնկրետացնելու համար անհրաժեշտ է, վոր թերթե-
րը վերահատուցեն բրիգադների անդամների հավաքադրման, ար-
չավների կազմակերպման, հրահանգման սխեմները:

Մասսաների ներգրավման մասին: Մամուլի բրիգադները մեծ
մասսաներին ներգրավելու գործը պետք է ղեկել այնպիսի հիմքերի
վրա, վոր թերթը նախապես դիտենա, թե ինչպիսի կադրեր (պրո-
ֆեսիաներ) և ներգրավում նա իր բրիգադների մեջ: Պետք է ան-
դամներ ներգրավել վոչ թե «ընդհանրապես», այլ հավաքադրել
ձուլիչներ, դարբիններ, պողպատադործներ, անասնաբույժներ և
այլն: Պետք է կազմակերպել նաև մամուլի բրիգադներին մասնակի-
ցողների համապատասխան հաշվառումը:

Այդպիսով, զա չբջանային թերթին հնարավորութուն է տա-
լիս միշտ դիտենալու, թե նա վոր խավերի վրա կարող է հենվել
այս կամ այն հարցն առաջադրելիս, այս կամ այն կամայնիստ կի-
րառելիս, այս կամ այն գրոհն անցկացնելիս և այլն: Դա հնարա-
վորութուն կտա նրան տեսնելու, թե բավականաչափ ադրահով-
ված են արդյոք նրա կադրերը, հնարավորութուն տալիս են ար-
դյոք հենվելու մասսաների վրա չբջանի տնտեսության առաջատար
ճյուղերում, առաջատար ձեռնարկութուններում ու պրոֆեսիա-
ներում և դրան համապատասխան պլանային կարգով առաջ տանել
իր հետագա գործունեությունը մասսաներին մամուլի աշխատան-
քին ներգրավելու ուղղությամբ: Այդ խնդիրները պետք է ավելի
յեվա ընդգծել այն պատճառով, վոր գործնականում հաճախ թեր-
թը «պարծենում է» բանդյուղթղթակիցների մեծ կադրերով, իսկ
իրոք դուրս է դալիս վոր առանց բանթղթակիցի յեն մնացել ամբողջ
բնադավառներ, չբջաններ, խոշոր կոլտնտեսութուններ և խորհ-
անտեսութուններ: Այդ հետևանքն է ունենում ինքնահոսք՝ մաս-
սաներին բանդյուղթղթակիցների և մամուլի բրիգադների շարքերը
ներգրավելու ասպարիզում:

Դրոհների մասին. «Պրավդան» վորոչ փորձատեսություն ունի
մամուլի բրիգադների աշխատանքի վերահատուցման և նրանց
դրոհների կազմակերպման ասպարիզում: Որինակ՝ մայիսի 25-ի
«Պրավդայում» ընկ. Մագիլը գրում է «դրոհների» վերահատուց-
ման առաջին փորձի մասին.

«Ներքին գործարանային տրանսպորտի և բեռնելու ու պարպե-
լու աշխատանքները առուգելու նպատակով «Պրավդան» «Ռուսկա-
բել» և «Դիմամո» գործարաններն ուղարկեց յերկու բրիգադ: Այդ
բրիգադներից մեկի մեջ կային առաջին անգամ «գրոհի» դուրս յե-

կամ բեռնադներ, իսկ մյուսի մեջ կային մի քանի տասնյակ «գրոհ-
ներ» կատարած հափվածայիններ, բայց վոչ մասնագետներ: Մա-
կայն բեռնադների աշխատանքը մեծ արդյունավետ տվեց: Գործն
այնտեղ հասավ, վոր հենց նրանց ներկայությամբ գործարանում
սկսեցին վերացնել բեռնելու և պարպելու աշխատանքների քերու-
րյունները:

Բնականաբար, բեռնողների տված նյութերը և յեղրակացու-
թյունները ավելի խորն, ավելի դրոժունակ էլին, քան վոչ բեռ-
նողներից կազմված մյուս բրիգադի նյութերն ու հետևյալութուն-
ները, մի բրիգադի, վորը, թերեվս, կազմված էր դրոհները դրա-
կանորեն ձեվավորելու ասպարիզում ավելի փորձված ընկերներից:
Կարելի է կա ասպարիզելու, թե վորքան նպատակահարմար է հենց
այդպես վերահատուցել մեր դրոհները:

Ստեղծյալ դրոհից բնավ չի հետեվում, վոր մենք բացարձակա-
պես բացառում ենք այնպիսի պայմաններ, յերբ նպատակահարմար
է այս կամ այն ձեռնարկութունն ուղարկել վոչ տվյալ մասնագի-
տությունն ունեցող բանվորների բրիգադ: Բնավ յերբեք: Ընդհա-
կառակը, չափազանց նպատակահարմար է կոոպերատիվ հարցն
ուսումնասիրելու համար բրիգադներ կազմակերպել վոչ միայն
կոոպերացիայի աշխատողներից, այլ և բանվորների կանանցից,
առանձին սպառողներից, շեֆություն ստանձնած ձեռնարկութուն-
ներից և այլն:

Անհրաժեշտ է խնամքով հրահանգել բրիգադներին՝ դրոհից
առաջ: Ենթադրել այդ խնդիրները, մենք խորհուրդ ենք տալիս
ներգրավել այդ գործին մասնագետներին, ինժեներներին, տեխ-
նիկներին, վարպետներին, վորակյալ բանվորներին և այլն:

Հարվածային բրիգադների հավաքներ. — Այդ հավաքների կազ-
մակերպման վերահատուցումը պետք է նպատակ ունենա ոչնեղ
մամուլի բրիգադներին՝ առաջ վորոչ աշխատանքի ավելի կոնկրետ
հանրագումարը: Անհրաժեշտ է անտեսության բոլոր ճյուղերի
հանրավածայինների հավաքների սխեմից անցնել առանձին պրո-
ֆեսիաների, ձեռնարկութունների, ցեխերի, հերթափոխութուն-
ների բրիգադների հավաքներին: Այդ տեսակետից առանձնապես
կարևոր է ավելի հաճախ կազմակերպել թերթի հարվածայինների
ներքին գործարանային ցեխային և միջգործարանային հավաքներ:

գ) Տվյալ ետպում պետք է նմանապես խստիվ շերտավորված
լիմի կուակազմակերպությունների և քեթքերի ֆադալական դաս-
տիարակչական աշխատանքը բանգյուղադրակիցների մեջ: Անհրա-

մելա և այդ աշխատանքը կենտրոնացնել անմիջականորեն ցեխում և հերքափոխութեան մեջ: Անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն նվիրել առանձին պրոֆեսիաների բանգյուղաքաղկիցների մեջ կատարվելիք աշխատանքին: Մեր խմբիդները աշխատանքը պետք է վերակառուցել այնպես, վոր նրանք կարողանան խստիվ շերտափորված աշխատանք կատարել հենց բանդյուղաքաղկիցների մեջ:

ՄՏՈՐԻՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ՎԵՐԱԿՈՌՈՒՑՄԱՆ ԱՍՊՈՐ ԶՈՒՄ

Կ. Կ. -ն արտադրական ստորին մամուլի մասին ասել էր, վոր ճիշտ ալժմ բացառիկ նշանակութունն է ստանում»:

Պետք է մեծազույն ուշադրությամբ վերաբերվել ներկայումս ստորին մամուլի զարգացման մեջ տեղի ունեցող պրոցեսներին: Աչքի յե բնկնում ստորին մամուլի տեղեկացող, ավելի ցածր, անմիջականորեն մինչև ցեխն իջնելու, ավելի մոտենալու ցեխին, դազգյախին, բանվորի աշխատանքի վայրին, իսկ գյուղում՝ կուլտուրապայան հողամասին, դաշտային բրիգադին և այլն:

Արդեն սկսել են լույս տեսնել զերչերային հերթափոխություններին սոցաարկող թերթեր (հերթափոխությունների թերթեր), բանվորների առանձին խմբակներին սոցաարկող թերթեր (խմբակային թերթեր): Հարկավ, այդ բոլորը դեռևս ամենուրեք տարածված յերեվույթ չեն: Սակայն քաղաքական կարճատեսությունն կլինեք, յեթե չտեսնեյինք այդ յերեվույթի հիմնականը՝ վերակառուցումը, յերեսը դեպի արտադրություն դարձնելը, արտադրության վրա մամուլի դործած ազդեցության հսկայական աճումը:

Վերցնենք մեր դործարանային սոլադեր թերթերը և կուլտուրական ու խորհրդատեսական բաղմատերած թերթերը: Միթե՞ նրանց առջև ամենատուր կերպով չի դրված այն խնդիրը, վոր անհրաժեշտ է վերակառուցել աշխատանքը, լուսարանելով իրենց թերթերի եջերում ձեռնարկութեան առանձին մասերի (ցեխերի, բաժանմունքի) կյանքն ու աշխատանքը, առանձին պրոֆեսիաների բանվորների, նրանց առանձին կատեգորիաների աշխատանքը: Ուստի անհրաժեշտ է ամեն կերպ զարգացնել թերթում հատուկ բաժինների հրատարակումը՝ նվիրված ձեռնարկութեան կոնկրետ բնագավառի աշխատանքին, առանձին պրոֆեսիաների բանվորների, սեղանային բանվորների, նոր դործարան յեկած բանվորների մեջ կատարվող աշխատանքներին: Այդ տեսակետից անհրաժեշտ է ստորին թերթերին տալ լավագույն թերթերի ամենահարուստ փորձը:

Անտարակույս, պետք է ամեն կերպ զարգացնել ստորին մա-

մուլի այդ ճիւղումը՝ մոտենալ բանվորի աշխատանքի վայրին, ամեն կերպ խթանել ստորին մամուլի աշխատանքի նոր ձևերը, ապահովել նրանց աշխատանքը համապատասխան կուլտուրապայանքով:

Թերթերից շատերը սիրում են հաճախ, այս կամ այն ստորին թերթի, կամ մի շարք ստորին թերթերի վատ աշխատանքը բացատրելիս, պատճառ բերել կուլտուրապայանքի թույլ լինելը: Պետք է իրեն պարզ հաշիվ տալ, վոր թեպետ կուլտուրապայանքում ստորին թերթերի աշխատանքի բարելավման վճարական պայմանն է, սակայն մամուլի վրա պարտականութունն է ընկնում պայքար մղել այդ դեկավարութունը բարելավելու համար:

Ամենախոշոր դեպքերում (որինակ՝ ստորին մամուլի ուղորտունխատական դեկավարման դեպքում) անհրաժեշտ է այդ հարցերը բույժելիկորեն քննարկել թերթերի եջերում, հարցը դնել վերադաս կուլտուրանի (չրջիտի) առջև, աշխատել փոխել տալ դեկավարութունը, յեղրակացություններ անել տալ, լայն մասսայականացնելով կուլտուրապայան վորոշումները ստորին մամուլի մասին:

«ԿՈՒԼԼԵԿՏԻՎ ԲԱՆԹՂՔԱԿԻՑ»

Չափազանց կարևոր նշանակություն ունի կենտկոմի այն ցուցումը, թե՛ ստորին թերթերը, բացի իրենց դերն ունենալուց արտադրական պլանի, աշխատանքային կարգապահութեան, սոցիալիստական մրցման համար մղվող պայքարում, պետք է դառնան կենտրոնական, յերկրային, մարզային և շրջանային թերթերի կոլեկտիվ բանքաքաղկիցներ»:

Կոլեկտիվ բանքաքաղկիցին վերաբերյալ այդ ֆորմուլն տուջին անդամն է դրվում: Նա պարտավորեցնում է թերթերին նոր վերաբերմունք ցուցաբերել ստորին մամուլին: Հիշելով, ի՞նչ է նշանակում՝ «ստորին թերթը շրջանային թերթի կոլեկտիվ բանքաքաղկիցն է» արտահայտությունը: Այդ նշանակում է, վոր

1) Գործարանային կամ կուլտուրական (խորհրդատեսական) թերթը, զտնվելով անմիջականորեն ձեռնարկութեան մեջ, միացնելով իր շուրջը տասնյակ, հարյուրավոր և հազարավոր բանքաքաղկիցներ ու դուրջաքաղկիցներ, շարունակում է արտադրության թակիցներն ու դուրջաքաղկիցները, շարունակում է արտադրության մեջ ընդհանուր մամուլի աշխատանքը: Նա, վորպես բանքաքաղկից, հետևելով կենտրոնական մարզային և շրջանային թերթին, ազդում կատարում է նրա դործը, անց է կացնում նրա ազդեցու-

Թյունը, իրադրժում է նրա առաջադրած խնդիրները: «Մեծ» թերթի սկսած կամպանիան, նրա առաջադրած հարցը, այս կամ այն ձևն արհուլեթյանը նրա ազած ցուցումը կարող է և պետք է յուրացնի ստորին թերթը և հասցնի մինչև դապրյազը, անց կացնի տեղում, մասսայականացնի անմիջականորեն ձեռնարկության մեջ բանվորներին շարժելու:

2. Գործարանային (կոլտնտեսական և խորհրդատեսական) թերթը, գանգիլով անմիջականորեն արտադրության մեջ, իր եղերավ կարող է և պետք է կոլեկտիվ բարակցի դեր կատարի «մեծ թերթում»: Վերջինս պետք է իրազեկ լինի ստորին թերթերի բովանդակությանը, պետք է նա կապված լինի այդ թերթերի հետ, պետք է տեղյակ լինի այն հարցերին, վորոնք արժանույթ են ստորին թերթերը: Այստեղից միանգամայն պարզ է դառնում վոր ստորին մամուլի բովանդակությունը գիտենալը պարտադիր է «մեծ» թերթերի աշխատողներին համար:

3. Ստորին թերթն ամբողջովին վերցրած կազմում է այն բովանդակությունը, վորտեղ բանդուկթղթակիցների միջից պրոլետարական ժողովրդային կազմեր են պատրաստվում, վորտեղից «մեծ» մամուլը կարող է և պետք է աշխատողների նոր կազմեր քաղի:

4. Ստորին թերթերի բովանդակությունը, աշխատանքի դրական և բացասական կողմերի քննադատումը, նրանց առաջարկները, ցուցումները և այլն, այդ բոլորն անբաժանելի չեն «մեծ» մամուլի հետ, այդ բոլորը կազմում է ամենամանրամասն պայման, վոր նա ամենայն մանրամասնությամբ իրազեկ լինի շրջանի կյանքին:

Սակայն իրապես ինչպես պետք է կենսագործել է. Կ. — Ի այն դիրեկտիվը, թե ստորին թերթերը վերածվում են կոլեկտիվ բանթղթակցի:

Նշենք մի շարք ձեռնարկումներ:

1. Գործարանային շրջանային թերթի խորագրություն, իր աշխատանքի պլանը կազմելիս, պետք է հաշվի առնի այն, վոր նա պետք է աշխատանք կատարի, պլանի այս կամ այն մասը իրադրժի ձևն արհուլեթյանների պատի թերթերի և տպագիր թերթերի հետ միասին, ամբողջի իր կապը նրանց, վորպես իր բանթղթակիցների հետ, հետևիլի այն հարցերին, վորոնք յուսաբանում են նրանք, իրապես իր եղերը շրջանի ստորին մամուլի առաջադրած նոր հարցերը և այլն:

2. Վորջեղե կամպանիա կազմակերպելիս, վորջեղե հարց արժարժելիս պետք է ձգտել նրանց կիրառմանը ներդրելի ստորին թերթերի ցանցը, հաստատելով շրջանի ամբողջ մամուլի (սկսած շրջանային թերթից մինչև ցեխային թերթը) «միասնական հաղա», բաշխելով պարտականությունները, առաջադրանքները, ղերերը և այլն: Որինակ՝ ասենք շրջանային թերթը կազմակերպում է կոլտնտեսությունների ստուգատեսը: Այդ դեպքում կամպանիայի պլանը պետք է հարց դնի կամպանիայի կիրառմանը ստորին գործարանային, խորհրդատեսական և կոլտնտեսական թերթերին մասնակից դարձնելու մասին, նշի նրանց յուրահատուկ դերը, նրանց խնդիրները կամպանիայի կիրառման մեջ: Ինչպես է, վոր շրջանային թերթը, ստորին թերթերի հետ միասին, պետք է վոր շրջանային թերթը, ստորին թերթերի հետ միասին, պետք է քննարկի ստուգատեսի պլանը և նպատակները, նրա կիրառման կարգը, աշխատանքի ընթացքը, ստուգատեսի արդյունքները և այլն: Այդպիսի միահամուռ յեղովթը մի կողմից մեծ դպրոց կհանալիս: Այստեղ մամուլի ստորին ցանցի համար, իսկ մյուս կողմից նա դիտանա մամուլի ստորին ցանցի համար, իսկ մյուս կողմից նա կամպանիայի շրջանային մամուլը և ավելի կենտրոնացած կարգին կամպանիայի խնդրի իրադրժումը:

3. Մեկ մոտ հաճախ «մեծ թերթերը» ընկնում են իրենց ամեն տեսակ մշտական «հսկիչ» և այլ պոստեր պատկաստելու հետևից: Մենք չենք ժխտում, վոր անհրաժեշտ է կարիք լինելու դեպքում, սակայն մենք խորհուրդ ենք տալիս պետք չէլ այս կամ այն պոստը, սակայն մենք խորհուրդ ենք տալիս չտարվել մշտական պոստերի տեղմամբ, վորոնք հաճախ լիտաչտարվել մշտական պոստերի տեղմամբ, վորովում են նրանցից բխում են ստորին թերթերի խորհուրդներին, կորվում են նրանցից և ստորին թերթերից հաճախ վերածվում են մամուլի ստեղծի Ֆորմատորներին:

Պոստ պետք է ստեղծել այն դեպքում, յերբ թերթն իր առաջ դնում է այս կամ այն կարևոր, կարճատև խնդիրը (առաջ առդնում է այն կամ այն կարևոր, կարճատև խնդիրը, առաջ առնել վորտեղ նեղ նոր շնորհաբարության վորտեղ պատկեր, առաջ առնել վորտեղ պլանի կատարումը և այլն): Խնդիրն իրադրժելուց հետո, պոստը, պլանի կատարումը և այլն): Խնդիրն իրադրժելուց հետո, պոստը, վորպես այդպիսին, դադարում է գոյության ունենալուց և պոստի վորտեղից վորտեղվում են այլ աշխատանքի: Այլ առաջադրանքի լինելու դեպքում, քննադատար, սակզվում է այլ պոստառերը կազմով. ասենք, առաջ պոստը ստեղծվել էր միայն բանթղթակիցներից, մի այլ դեպքում՝ արտադրության այս կամ այն թղթակիցներից, մի այլ դեպքում՝ արտադրության այս կամ այն թղթակիցներից, մի այլ դեպքում՝ արտադրության այս կամ այն թղթակիցներից, մի այլ դեպքում՝ արտադրության այս կամ այն թղթակիցներից և այլն:

Բոլորովին ավելորդ է ամբայցնել պոստերը:

Այդպիսի «ամբաստան» պոստերի կարիքը բոլորովին վերածնում է, յի՞թե մեր թերթերը նկատի ունենան, վոր հանձինս ստորին թերթերի, նրանք ունեն իրենց կոլեկտիվ բանփոխակիցները, վարոնց (ստորին թերթերին) կարող են և պետք է ներգրավեն մասնախումբի այս կամ այն խնդրի իրագործմանը, վորոնց ողնությանը նրանք կարող են և պետք է դիմեն, վորոնց միջոցով նրանք կարող են կազմել բանփոխակիցներին — և բանվորների ամեն մի խմբակի հետ: Ավելորդ է դառնում, վոր պոստերը (խմբակիցներից անջատված) պատի թերթեր հրատարակեն:

Այդպես ուրեմն, թերթի ամեն մի աշխատակից պետք է միշտ նկատի ունենա Կ. Կ.—ի այն կարեւորագույն ղերեկտիվը, թե ստորին թերթերը պետք է լինեն «մեծ թերթերի» կոլեկտիվ բանփոխակիցը:

Միանգամայն անհրաժեշտ է՝

Մշտական կապ հաստատել ստորին քերթերի հետ, սխտեմատիկ խորհրդակցություններ կազմակերպել խմբագրություններին հետ, կազմակերպել ստորին թերթերի ընթերցումը, կազմակերպել նրանց համար ողնություն և այլն:

ՍՏՈՐԻՆ ՍԱՄՈՒԼԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Կ. Կ.—ն պարսավորեցնում է կենտրոնական, մարգային և շրջանային րեյտերին՝ գետնի վրա սխտեմատիկաբար գործարանային, խորհունակական և կոլեկտիվական պատի ու տպագիր քերթերի տեսություններ, բնագրակազմը նրանց սխալները և ցույց տալով նրանց նվազումները, ինչպես նաև գետնի վրա եղբայրները ամենաարժեքավոր նյութերը»:

Այդպիսով, Կ. Կ.—ի վորոշումը տեսության բաժնին առանձնացնում է, վորպես ստորին քերթերի կոնկրետ ղեկավարության ամենագործունակ ձեւը:

Սակայն, վոր միշտ և վոր ամենուրեք ըմբռնում են, վոր մասնախումբի տեսությունը դատարարական և քաղաքական ղեկավարության ամենատեղի գործիքն է: Վոր ամենուրեք հասկանում են, վոր տալ մամուլի տեսություն — նշանակում է մեծագույն պատասխանատվություն ստանձնել: Շատ վայրերում տեսությանը մասնանում են մակերեսորեն, արտաքուստ, ձեւակաւորեն, առանց հաշի առնելու ղեկավարության այդ ձեւի քաղաքական ամբողջ կարեւորությունը:

Մամուլի տեսություն ղեկողներ, առաջին պահանջն է՝ սխտեմատիկաբար:

տեսությունաբար: Տեսությունները պետք է լույս տեսնեն համարից համար և նրանց նշանակությունը պետք է հավասար լինի առաջնորդողների նշանակությունը: Տեսություն, նրա ճշտության և քաղաքական հստակության պատասխանատվությունն ընկնում և ամբողջ խմբագրության վրա: Վոր մի ղեկողում չի կարելի մամուլի տեսությունը վերածել «մասնավոր գործի», ապավինելով տեսության հեղինակի «ճաշակին»: Տեսությունների մեջ անթույլատրելի չեն այս կամ այն քննադատի կապրիդը կամ պատահականության տարրերը: Ինչպիսի կարելի թույլ տալ այնպիսի գրություն, յերբ, ինչպես հաճախ է պատահում, մի քննադատ «զովարանում է» տվյալ թերթը, իսկ մյուսը նրան «հայհոյում է»: Մեկը զովարանում է հատկապես այն բանի համար, վորի համար մյուսը «հայհոյում է»: Այդ տեղի յե ունենում այն ժամանակ, յերբ տեսություն գրողը գործին մոտենում է մակերեսորեն, միայն թե մի բան մի կերպ «քննադատի», կամ վերցնում է ուսումնասիրում է վոր թե թերթի քիվ կոմպլեկտները, այլ առաջին պատահած համարները, մակերեսորեն աչքի յե անցկացնում և այլն:

Մամուլի տեսությունների մեջ չպետք է լինեն պատահական, վիրենի տարրեր, սխալներ: Մամուլի տեսությունը, ինչպես և առաջնորդողը թերթի ամենապատասխանատու նյութն է, նա տալիս է քաղաքական հիմնական գրություններ, նրա մեջ չեն կարող լինել թյուր դատողություններ, վրիպումներ և սխալներ: Ահա թե ինչու շրջանային քերթերը պետք է կազմակերպեն ամերածեշտ ուրեմն շրջանային քերթերը պետք է մամուլի տեսություններ տպագրեմք, այդ մեծ գործի՝ ստորին մամուլի տեսություններ տպագրեմք համար: Չի կարելի գործը վաթաթել խմբագրության մի կամ մի կերպ աշխատողների վրին: Անհրաժեշտ է ակտիվ ստեղծել շրջանային աշխատողներից և պրոպագանդիստներից, կոմունիստական ԲՈՒՀ-ի լրագրային բաժնի ունկնդիրներից կամ պրակտիկանաներից (յի՞թե շրջանում կան) և այլն: Այդպիսի ակտիվ, թերթի ղեկավարությանը, կողմի նրան կազմելու ստորին թերթերի անհրաժեշտ տեսություններ:

Մամուլի տեսություններ ղեկողներ անհրաժեշտ է առանձնացնել լույս ուշադրություն նվիրել պատի քերթերին (ցեխային, ֆողամասային և կոլեկտիվական): Մամուլի տեսություններ արտադրելու նրանց մասին բոլորովին հաճախ մոտենում են, վորովպաղբելիս նրանց մասին բոլորովին հաճախ մոտենում են, վորովպաղբելիս կամ տեխնիկական պատճառներով պատի թերթերի տեսություն տալն ավելի դժվար է, քան տպագիր թերթերինը, կամ պաղպաղակա թերթազնահատելով հատկապես պատի քերթերի տեսությունները:

ստեփաննեք տալու ամբողջ կարեւորութիւնը: Մանավանդ չբջա-
նային թերթերը պետք է հիշեն պատի թերթերի տեսութիւններին
մասին, վորովհետեւ խոշոր սպառելի ստորին թերթերի մասին ա-
յլեւի հեշտութեամբ կարող է տեսութիւններ գետեղել մարդային
կամ կենտրոնական թերթը:

Ի՞նչ է տեսութեան նպատակը: Ինչո՞ւ նա այդքան կարեւոր է:
Տեսութեան խնդիրն է՝ քննադատելով սովորեցնել և ոգնել աշխա-
տանքին: Այս դրույթը առանձնապէս ուժգին պետք է շեշտել հատ-
կապէս այն պատճառով, վոր հաճախ թերթերի աշխատակիցները
չատերը մտանում են մամուլի տեսութեան զատարարակցական դե-
բը և սահմանափակվում են սոսկ քննադատութեամբ:

Անողուտ են մամուլի այնպիսի տեսութիւններ, վորոնք կազ-
մվում են որինակի համար այս վողով՝ «Թերթը չի լուսարանել
տվյալ հարցը», «ավյալ հարցի առթիւ թերթը չի կարողացել տալ
սինթետիկ լուսարանում», «թերթը չի կարողացել կազմակերպել»
և այլն:

Ի՞նչ են ապիս այդպիսի տեսութիւնները: Վոչինչ: Նրանք
հետաքրքիր չեն, համոզիչ չեն, իսկ դիտարել՝ նրանք վոչ վոքին
վոչինչ չեն սովորեցնում, նրանք կոնկրետ չեն, մինչդեռ մամուլի
տեսութիւնը կոնկրետ ղեկավարութեան ձեւն է:

Անհրաժեշտ է անողոքաբար մերկացնել քննադատող թերթի
սխալները, տալ նրա սխալների ճիշտ, հստակ քաղաքական դնահա-
տումը, ամենադժան կերպով յերկման հանել նրա թերութիւններ-
ը, միևնույն ժամանակ բացարձակապէս անհրաժեշտ է պատմել,
թէ վո՞րն է թերթի պակասութիւնը, վո՞րն է տվյալ սխալը, ինչ-
պես՞ ուղղել վերջինս:

Ապա պետք է նկատի ունենալ, վոր մամուլի տեսութիւնները
չպետք է սահմանափակվեն բացառական որինակներով, ցույց տա-
լով ստորին թերթերի աշխատանքի միայն սխալներն ու բացերը:
Անհրաժեշտ է սխտեմատիկորեն ցույց տալ դրական որինակնե-
րը: Շատ կարեւոր է տպագրել առաջավոր որինակելի ստորին թեր-
թերի տեսութիւնները, մանրամասնորեն ցույց տալով, թէ նրանք
հատկապէս ինչո՞վ յեն «լավ», ցույց տալով նրանց նվաճումները,
հաջողութիւնները, այն ուղիները, վորով ձեռք են բերել նրանք
այդ հաջողութիւնները և այլն: Այստեղ կա վտանգավոր է սխալ
գիրք՝ «Թերթը մանրամասնորեն լուսարանել է այս հարցը», «Թեր-
թը դուրս է բերել կամպանիան», «թերթը լավ հակահարված է
կազմակերպել սպորտուսիտներին և կուլտիներին» և այլն: Ի՞նչ

է սովորեցնում այդպիսի տեսութիւնը: Վոչինչ: Պետք է ծալա-
լուն ձեւով ցույց տալ, թէ ինչպե՞ս է լուսարանում թերթը տվյալ
հարցը (քաղաքական ինչպիսի դրույթներ է տալիս նա, վարքան
ճանթ է առարկայի առանձնահատկութիւններին և այլն), հա-
կապէս ի՞նչ է արել թերթը կազմակերպչական-մասսայական աշ-
խատանքի ապարիգում, ինչպիսի՞ կամպանիա յե նախապատրաս-
տել և կիրառել, ի՞նչ արդյունգների յե հասել և այլն:

Պարզ է, վոր դրա համար պետք է ուշի-ուշով կարգալ թերթը,
ստուճասիրել նրան, համեմատել նրա եջերը դործարանի արատ-
դրանքի աճման, ցանքերի տարածութեան ավելացման, հասցամը-
թերութիւնների պլանի կատարման թվերի հետ, մի խոսքով, պետք է
թերթը վերցնել կոնկրետ պայմաններում:

Աճենալային է՝ ղեկողել համեմատական տեսութեաններ, բա-
յասական և դրական որինակներով:

Տեսութիւնները պետք է թերթերն ընդգրկեն նաև ըստ առան-
ձին միաստակ ձեռնարկութեաններին կամ ճյուղերին, ընդ վարում
վորպէս կանան, ավելի նպատակահարմար է տալ թեմատիկ տեսու-
թիւններ, այսինքն այնպիսի տեսութիւններ, վորոնք թերթի աշ-
խատանքի ղեհահատմանը մոտենում են սոցիալիստական շինարա-
րութեան տվյալ մոմենտում կարեւորագույն այս կամ այն կոն-
կրետ խնդիրների կատարման տեսակետից (թերբաճալարի կա-
տարումը, դործավարձի արմատացումը կոլտնտեսութիւններում,
պայքար սոցիալիստական համար, տնտեսական հաշվարկի արմա-
տացումը, սոցիալիստական մրցութեան և հարվածայնութեան մա-
վալումը և այլն): Այդպիսի տեսութիւնները իսկույն մարիթգա-
ցիայի յեմ յեմք արկում շրջանի ամբողջ մամուլը և վոչ միայն մա-
մուլը, այլև կուսակազմակերպութիւնը, ամբողջ խորհրդային հա-
սարակաճութիւնը: Տեսութիւնները մասնավորապէս պետք է
կատուցել այնպէս, վոր վատ թերթի շնորհիւ թէ թերութիւնները
տեսնի նաև տեղական կազմակերպութիւնը, պրոֆորգանը, տե-
տնանի նաև տեղական կազմակերպութիւնը, վոր նրանք «կարմրեն» վատ թերթի համար,
նեն անտեսաւարները, վոր նրանք «կարմրեն» վատ թերթի համար,
վոր թերթին հասցված հարվածը միաժամանակ հարվածի նաև
նրանց թերութիւնները:

Մենք խոսեցինք թեմատիկ տեսութիւնների սղտակարութեան
մասին: Մակայն շափաղանց նպատակահարմար է պարբերաբար
տալ այնպիսի տեսութիւններ, վորտեղ լրելի ցուցադրվում է սղտա-
յալ թերթի դեմքը վորտէ ժամանակամիջոցում: Այդ դեպքում պետք
է ստուճասիրել թերթի ավելի յերկարատեւ շրջանի (6-8 ամս վոյն)

անհատող կենսագործել: Հիբալի, պատի թերթը շրջանային թերթի հիբալիով բանթղթակիցն է»: Պատի թերթերում արժարժուած են տասնյակավոր հետաքրքիր հարցեր: Հաճախ դրվում են այնպիսի պրոբլեմներ, վորոնց յուրահատուկ բնույթը չի նկատել շարքեր: Այլ դեպքերում պատի թերթը դնում է տնային հարցեր, վորոնք նրա ձեռնարկութան շրջանակներից դուրս են և վերաբերում են տրեսուր, միավորման, կոլտնամիութան և այլ հարցակերպութունների աշխատանքի բնագավառին: Յերբեմն պատի թերթը չի կարողանում վորոյնից արդյունք ձեռք բերել տեղում: Ահա թե ինչու կարեւոր է, վոր շրջանային թերթերն ուղտագործեն պատի թերթերի նյութերը, արտատպեն այդ նյութերից ամենաարժեքավորները, ընդորինակեն պատի թերթերի նախաձեռնութունը, այլ խոսքով՝ պատի թերթերին վերաբերվեն վորոյնս հիբալիով բանթղթակիցները»: Հետեւյալս, անհրաժեշտ է բացի այն տեսութուններից, վորոնց մասին մենք խոսեցինք վերև, սպազրել նաև պատի քերթերի բովանդակաբայան տեսութուններ, նրանց արժարժուած հարցերի տեսութուններ, այն դիտողութունների տեսութունները, վորոնք մտնում են պատի թերթերը ձեռնարկութան գործնական աշխատանքի մեջ և այլն: Այդպիսի տեսութունները հետաքրքրութուն կառաջացնեն դեպի տեղական ստորին թերթերը, տեղական կազմակերպութունների և բնթերցող մասսաների կողմից:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐ ԿՈՒՍԿՈՄԻՏԵՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

Անհրաժեշտ է առանձնապես շուրջ ուշադրութուն նվիրել և ուշխատել վորքան կարելի յե արագորեն կենսագործել կի-ի վորոշման այն կետը, թե՛

«Բանթղթակիցներին և ստորին մամուլին ղեկավարելու համար պետք է կուսկամիտներին կից ստեղծել հատուկ համեմատադրից, ԲԳՏ-ի ներկայացուցչից, դատախազութայան ներկայացուցչից և մամուլի նրահանգչից»: Այս հանձնաժողովները պետք է ստեղծել վորքան կարելի յե շուտ: Շրջանային թերթերը պետք է 1) Այդ հանձնաժողովների նիստերին մտնեն բանդյուղթակիցական շարժման և ստորին մամուլի հիմնական հարցերը: 2) Աշխատեն, վոր այդ նիստերում դրվեն տեղական հանձնաժողովների ղեկավարները: 3) Դնեն տեղական ստորին թերթերի, առանձին խմբիկների, մամուլի բրիգադների ղեկավարները: 4) Սխտեմա-

տիկորեն շուտաժամեն իրենց եջերում այդ հանձնաժողովների աշխատանքը և վորոշումները: 5) Նպատան այդ հանձնաժողովների շուրջը լայն ակտիվ (բանդյուղթակիցներից) ստեղծելու գործին:

Կի-ի վորոշումը կատարածելու համար, նաև անհրաժեշտ է, վոր շրջանային թերթերը նախաձեռնող հանդիսանան շրջանի արհմիութուններին, ազխատորներին, պրոպագանդիստներին և կուսակազմակերպիչներին, բանթղթակիցների ու ստորին մամուլի աշխատանքին ներգրավելու ասպարիզում: Այդ նպատակով պետք է խառնել ներգրավելու ասպարիզում ժողովներում դնել

- 1) Ազխատորները և պրոպագանդիստները հարցերը: 2) Խմբագրութուններին կից հրավիրել ազխատորաշխատողների խորհրդակցութուններ: 3) Նպատակ կուսակազմակերպիչներին կից կազմակերպելու ստորին թերթերի քննադատութունը և նրանց հրահանգումը սոցիալիստական շինարարութան հիմնական հարցերում:

Սրանք են բանդյուղթակիցական շարժման ղեկավարութան հիմնական խնդիրները:

Հնգամյակի յերրորդ վճռական տարվա խնդիրները, ԽՍՀՄ-ում սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցումն աշխատելու խնդիրները պահանջում են առավելագույն չափով մոբիլիզացիայի յենթարկել մասսաներին՝ կուսակցութան շարժումը, վորը հանտարման շուրջը: Բանդյուղթակիցական շարժումը, վորը հանդիսանում է միլիոնների ենթոթիայի և ստեղծագործութան ազդրները մեկը, նրա աշխատանքը և ղեկավարումը վերակառուցվելու դեպքում, պետք է հասցնել ալիլի բարձր աստիճանի: Ուղղվելու դեպքում, պետք է հասցնել կուսակցութան ակտիվ ուղտապետք է ել ալիլի աճի, վորպես կուսակցութան ակտիվ ուղտապետք՝ նրա հիմնական ղժի իրականացման համար, դիտավորականը՝ նրա հիմնական ղժի իրականացման համար, դիտավորվածանք աջ ուղտապետքի, «ձախ» խոտորումների ու թեքումների վտանգ աջ ուղտապետքի, «ձախ» խոտորումների ու թեքումների հանդեպ ցուցարեբրից հաշվողականութան դեմ մղվող պայքարում:

վոր արտադրական թերթերը կազմակերպում են ճաշարանների աշխատանքի ուղերատիվ ստուգում, ճաշող բանվորների կոնֆերանցիաներ, հանրակացարանը և բանվորական բնակարանն ավելի լավ խնամելու մրցույթյուններ, կազմակերպում են գործարանային բոլիշխների հաշվետվությունները բանվորական ժողովներում և այլն: Բայց այդ ուղիներն առայժմ յեղակի չեն: Անհրաժեշտ է, վոր գործարանային ամբողջ մամուլն այդ գործին կաշի շատ ավելի լայն չափով:

Այդ առթիվ ամբողջ մամուլի համար զբիւում և կարեւորագույն քաղաքական խնդիր: Հունիսյան պլենումի վորոշումներից և Կենտկոմի, Ժողովախորհրդի և Յենտրոստյուզի կոնսերացիայի վերաբերյալ արած ղեկումից ու ընկ. Ստալինի ճառից հետո միայն պարզ գարձավ, թե ինչպես յետ և մնացել մեր մամուլը կոսպերացիայի մարմիններում, կոմունալ հիմնարկներում և բնակարանային ընկերություններում՝ պատի թերթերի և բանդյուզիթակիցների ցանցեր կազմակերպելու գործում: Պարզվեց, վոր այնտեղ բերթե չկա խորին մամուլի կայուն ցանց: Այստեղից խնդիր է առաջանում, անմիջապես ծավալել պատի թերթեր ստեղծելու իսկական բայրչեվիկյան աշխատանքը կոսպերացիայի մարմիններում (ճաշարաններում, բաշխիչներում, Պարբիկախոհանոցներում), կոմունալ հիմնարկներում (քաղաքային և ուսյանական տեղանտեսություններում և բնակարանային ընկերություններում), առողջապահությունի մարմիններում (առաջին հերթին գործարանային ամբուլատորիաներում և այլն):

Սմեն մի գործարանային թերթ այժմյանից պետք է իր վրա վերցնի ցեխային թերթեր ստեղծելու նախաձեռնությունը ճաշարաններում, հանրակացարաններում, տներում և ամբուլատորիաներում, վորպեսզի սկսի այդ հիմնարկների աշխատանքի վճարակառուցումը՝ բանվորների կուլտիկնցաղային սպասարկման գործը բարելավելու համար:

3.

«ՂՈՁ, ԸՆԿՆՐՆԵՐ, ԴԻՄԱԶՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՆՔՆ ԻՐԵՆ ՅԵՐԲԵՐ ԲԵՐ ԶԻ ԱՆՀԵՏԱՆԱ, ՄԵՆԲ ԻՆԲՆԵՐՍ ԿԱՐՈՂ ԵՆԲ ՅԵՎ ՊԵՏԻ Ե ՂՈՁԼՁՍՆԵՆԵԲ ԱՅՆ»...

Գործարանային թերթերը ղեկավարվողի ղեկ պետք է մտքելիդացիայի յենթարկեն մասսայական աշխատանքի բոլոր ձեվերը: Դիմագուրի գաղղյահների և գործիքների քիվ հայտարերումը կա-

րիվ յե քիվ կպատրեւ միմիայն բանվորների ներդրումով: Աւշադրության անուպրոն արժանի յե մամուլի մասսայական ստուգումը՝ արվածայինների կողմից, յեթերի վարիչների տեխնիկական ղեկավարությամբ, թե ամեն մի բանվորի վորբան գաղղյահ, գործիք և նյութ և կցված: «Ստալինեց» թերթը ճիշտ և պայքարում, վորպեսզի ամեն մի բանվոր ունենա աշխատանքի մի վորոշ մաս, վորի համար նա իսկապես և լիովին պատասխանատու լինի: Ժամանակին և զրվել նաև տնտեսական ղեկավարության մեջ ղեկավարիթյունը վերացնելու և աղմկեխոսարատիվ-տեխնիկական պերտեսալի միջև պարտականություններն ամենապարզ կերպով բաշխելու հարցը: Բայց ղեկավարվողիթյունը մինչև վերջը կարելի յե հաղթահարել միմիայն այն պայմանով, յեթե բանդյուզիթակիցները համառ կերպով տիրապետեն արտադրության տեխնիկային: Հարկավոր է, վոր բանդյուզիթակիցները տնտեսավարների նման «Մտենն գործի տեխնիկայի մեջ, խորասուլին գործի մանրամասնությունների և «մանր մուր բաների» մեջ, վորովետեվ այժմ մեծ գործերը «մանր-մուր բաներից» են կազմվում» (Ստալին): Մնա թե ինչու գործարանային մամուլը, բացի իր ամենորյա պայքարից, վոր մղում է ղեկավարիթյան ղեկ արտադրության մեջ և տնտեսական ղեկավարության գործում, բանդյուզիթակիցներին պետք է ուղղություն տա արտադրության տեխնիկան խորապես ուսումնասիրելու համար, վորի հետեվանքով բանդյուզիթակիցները կողմեն մեր մամուլին մինչև վերջը հայտարերելու ղեկավարկության արմատները:

Միայն և կարծել, վոր միայն մի յերկու ուշյուղ և թերթի մի յերկու եղում ղեկավարիթյան յերեվույթները մերկացնելով հնարավոր է վերջ տալ այս սխառմին:

«Յե կարծում եմ, վոր ավելի լավ կլինի յեթե մեր տնտեսավարները հատերով գրավելու փոխարեն մի յերկու ամիս նստելին, ասեմք, մի համահարում կամ գործարանում, ուսումնասիրելին աշխատանքի կազմակերպման բոլոր մանրամասնությունները և «մանր-մուր բաները», վնչնացնելին այնտեղ՝ գործնականում ղեկավարվուրյունը և այս տվյալ մեղմարկուրյան փորձը տարածելին մյուս մեղմարկուրյուններում» (ՍՍՍԽԻ):

Մի թե ընկ. Ստալինի այս խոսքերն ամբողջովին չեն վերաբերում մեր ընդհանուր և մանախոսող գործարանային մամուլին: Մի թե մենք իրավունք չունենք պահանջելու մամուլից, ավելի քան մի ուրիշից, շարժական խմբադրություններ ուղարկելու տե-

դերը (գործարանները, ցեխերը, բրիգադները), վորպեսզի նրանք
այնտեղ գործով կարողանան, բոլոր բանվորների մասնակցութեամբ
խորապես ուսումնասիրել արտադրութեանը և վերացնել անպա-
ասախանաստվութեանը: Յեղ մամուլից այլևի լավ ո՞վ կարող է
«տվյալ ձեռնարկութեան փորձը տարածել մյուս ձեռնարկներում»:
Դժբախտաբար, մեր մամուլի կողմից այդպիսի խնդիր չի դրվում,
իսկ այդ խնդիրը վճռական նշանակութեան ունի դիմադրկութեան
դեմ պայքարելու համար:

Այդ պատճառով միանգամայն տեղին է դնել ձեռնարկութեան-
ներում ցեխային և բրիգադային թերթերի ցանցի ամենավճռական
ծավալման հարցը: Կարելի չէ համարձակ ասել, վոր ցեխային և
բրիգադային թերթերն այժմ գործարանային մամուլի ամենավճռա-
կան ողակներն են, քանի վոր արդֆինսկանի համար մղվող պայ-
քարի ծանրութեան կենտրոնը ցեխի և բրիգադի մեջ է տեղափոխ-
վել: Այդ ցանցի ծավալումը դեմ է առնում «տեխնիկային»: Հար-
կավոր է ամենաշտապ կարգով դնել ժողտնտիստի առաջ բազ-
մացնող ապարանների (տեղըրդրաֆիա և այլն) մասսայական ար-
տադրութեան հարցը՝ հսկայական չափով աճող ցեխային և բրի-
գադային թերթերին լրիվ սպասարկելու համար:

Ձեռնարկութեաններում աշխատանքի կազմակերպումը բարե-
լավելու և սլանայնացման խնդիրները նոր ձևով են դնում նաև
գործարանային և ցեխային թերթերի փոխհարաբերութեան հարցը:
Կոնկրետ սրինակ. միջցեխային պլանավորումը:

Կանոնավորել միջցեխային պլանավորումը, մանավանդ մե-
քենաշինարարական գործարաններում, այդ նշանակում է անդա-
դար կանոնավորել արտադրանքի գործը: Իսկ մի՞թե մեր մամուլում
խսկական ձեռնարկից և դրված միջցեխային պլանավորման համար մղ-
վող պայքարը, սկսած գործարանային թերթերից մինչև մթերոց
և հավաքող ցեխերի թերթերը: Վոչ. յեթե այդ պայքարը դրված
լինի, յեթե թերթերը պայքար մղեյին, այն ժամանակ յերեկի
«Մուրճ և Մանգաղ»-ի (Սարկով) նման գործարանը, վորն ունի
ցեխային և բրիգադային 160 թերթ, կամ Ռոտտեբաշը, վորը մոտ
50 այդպիսի թերթ ունի, շատ ավելի աջող կերպով կկատարեյին
իրենց արդֆինսկանը: Կնշանակե, ավելի քան յերբ և իցե դրված է
գործարանային և ցեխային մամուլի միասնական Ֆրոնտ կազմա-
կերպելու խնդիրը, մանավանդ միջցեխային պլանավորման հար-
ցում, վորն աշխատանքի կազմակերպման վճռական խնդիրներից
մեկն է:

«... ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳՆ ԻՆՔՐ ԳԵՏՔ Ե ՍՏԵՂՄԻ ԻՐ ՀԱ-
ՄԱՐ ՍԵՓԱԿԱՆ ԱՐՏԱԳՐԱԿԱՆ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԻՆՏԵՒԻԳՆԵ-
ՑԻԱ»:

Ո՞ւմից է բաղկացած այդ ինտելիգենցիան:
«Մրցակցութեան նախաձեռնողներ, հարվածային բրիգադների
առաջնորդներ, աշխատանքային վերելքի գործնական վոզեվորիչ-
ներ, աշխատանքների կազմակերպիչներ շինարարութեան այս կամ
այն տեղամասում, — առում է ընկ. Ստալինը, — ահա բանվոր դա-
սակարգի նոր խավը, վորը բարձրագույն դպրոցն անցած ընկեր-
ների հետ միասին կազմելու յե բանվոր դասակարգի ինտելիգեն-
ցիայի միջուկը, մեր արդյունաբերութեան հրամանատարական
կադրի միջուկը»:

Դժբախտաբար, գործարանային թերթերի մեծ մասը դեռ չի
ձեռնարկել այդ ցուցմունքի կատարմանը, մինչդեռ նրանք կարող
են խոշոր ոգնութեան ցույց տալ կուսակցութեանն՝ արտադրական-
տեխնիկական ինտելիգենցիայի նորանոր կազրեր կոփելու գործում:
Գործարանային մամուլը կարող է և պետք է ավելի լայն և
խորը դնել լավագույն հարվածայինների արտադրական նվաճում-
ների ժողովրդականացումը, վորով կխրախուսի նրանց հետագա
աճը և մյուս բանվորներին կերպարի դեպի հարվածայնութեան
նը:

Դրա հետ միասին, թերթերն ավելի մոտ և անմիջականորեն
ներգրավելու յեն մամուլի աշխատանքի լավադույն հարվածային
արտադրողներին, վորպեսզի նրանք կարողանան ժողովրդականաց-
նել իրենց փորձը և աշխատակցելով թերթին, բարձրացնեն իրենց
կուլտուրական-քաղաքական աճը: Հենց այդ պատճառով էլ առանձ-
նապես հարկավոր է ընդգծել «ամեն մի հարվածային-բանքդըս-
տից» լողունքի իրականացման խնդիրը: Այդ լողունքը մինչև այժմ
լրիվ չի իրականացել: Մինչդեռ յեթե մամուլն այդ գործին չմո-
տենար վերացական ծրագրի տեսակետից, այլ կոնկրետ կերպով
մամուլի հարվածայիններ դարձնեք այնպիսի մարդկանց, ինչպիսի-
սին են Կաստուրովը և Մացկոն, սուր այդ խնդիրը չափազանց
կարճըրացներ մամուլի դերը նոր արտադրական-տեխնիկական ին-
տելիգենցիա կոփելու գործում:

Կոփելու գործում:
Խնդիր է դրվում — մամուլի մեջ էլ ավելի ներգրավել լավա-
դույն բանվոր դյուտարարներին: Հարկավոր է լայն հնարավորու-

«Ազգային գրադարան»

NL0141100

ԳԻՆԸ 30 ԿՈՊ. (1⁷/₈ ռ.)

15209

Յ.ՉՈՍՍՅԱՆ

ՕՇԵՐԵԴՆԵ ԶԱԴԱՇԻ ՐԵԿՈՆՏՐՈՒԿՑԻԱ
ՐԱԲՏԵՆԿՈՐՈՎՍԿՈՂ ՃՎԻՂԵՆԻԱ

Գոսիզդատ ՍՍՐ Արմենի
Երևան — 1931